Тыднёвік Магілёўскі

№ 12 (76) 31 сакавіка – 6 красавіка 2000 г. Кошт 50 руб.

НА ЎЛАСНЫЯ ВОЧЫ

Сьвята ў будзённай абалонцы

...Яны занялі горад суботнім ранкам. 5 зялёна-сініх БМП (баявых машынаў пяхоты) з разчахлёнымі кулямётамі на башнях першымі парушылі цішыню яшчэ не ачуняўшага ад сна Менску, каб узяць пад кантроль асноўную транспартную магістраль сталіцы. Хутка да іх дадаліся 10 моцных "Уралаў", з бартоў якіх на ходнікі павыскоквалі салдаты ў бронекамізэльках, касках і з аўтаматамі, каб перакрыць прылеглыя да плошчы Якуба Коласа вуліцы. У двары вакол плошчы нашчаміліся ОМОНаўскія аўтобусы. Адначасова ў цэнтар горада праехала калёна цёмна-зялёных міліцэйскіх спэцаўтобусаў з маленькімі закратаванымі вакенцамі. Ва ўсіх напрамках зашмыгалі па горадзе міліцэйскія і вайсковыя "Уазікі". Па вуліцах пачалося патруляваньне "плямістых" міліцыянтаў, якіх суправаджалі ратвэйлеры і аўчаркі.

Тым часам насустрач гэтай міліцэйска-вайсковай сіле, якая хутка і зладжана займала горад, ужо праехала кавалькада шыкоўных аўто зь цёмнымі вокнамі, якая пакідала горад: картэж кіраваўся ў аэрапорт Менск-2, адкуль галоўнакамандуючы, спакойны за сваіх падначаленых, сьпяшаўся ў Арабскія Эміраты.

Многія жыхары сталіцы збіраліся сьвяткаваць, як тое было вызначана загадзя, Дзень Волі. Не падазраючы пра вайскова-міліцэйскія захады, людзі з усіх кутоў горада кіраваліся на плошчу Якуба Коласа, адкуль плянавалася арганізавана рушыць на месца, дазволенае для мітынгу. Аднак плошча ўжо была выключаная з гарадзкога жыцьця. Да яе і на яе даводзілася прасочвацца праз усё і ўсіх, што пералічанае вышэй.

Тым ня менш блізу 12 гадзіны ў розных кутах плошчы арганізавалася некалькі вялізных (да некалькіх сотняў) групаў людзей, якія пачалі ў розных кірунках прадзірацца з плошчы, каб пакрочыць на Бангалор – да месца мітынгу. Усё гэтае калыханьне некалькіх натоўпаў суправаджалася крыкамі, падзеньнямі людзей, брэхам натрэніраваных сабакаў, тупатам салдацкіх ботаў...

Першымі аб'ектамі міліцэйскіх нападаў сталіся тыя, хто трымаў у руках відэакамэру ці фотаапарат. Наступнымі былі тыя, хто меў пры сабе плякат, нацыянальны сьцяг альбо нават сьцяжок. Да міліцэйскіх машынаў цягнулі таксама тых, на каго паказвалі "людзі ў цывільным". Машыны з затрыманымі хутка і нявведама куды зьвязджалі, хаця менеі іх ад таго не станавілася.

Паляваньне на людзей працягвалася на ўсім шляху да месца мітынгу. Аднак да яго здолелі дайсьці, на зьдзіўленьне самім сабе, блізу 3-х тысячаў чалавек. Яны й прынялі ўдзел у кароткім мітынгу, прысьвечаным 82-й гадавіне з Дня абвешчаньня Беларускай Народнай Рэспублікі...

У другой палове дня горад, захоплены раніцай, быў разблякаваны і зажыў звычайным жыцьцём. Працавалі паркі, кінатэатры, крамы, кірмашы, тэатры, рэстарацыі, кафэ, там-сям праносіліся вясельныя картэжы ў накірунку Кургана славы і адтуль. У скверах пэнсіянэры на лаўках гулялі ў шахматы. Вясёлымі групамі хадзілі гарадзкія вуліцы студэнты і старэйшыя школьнікі, якіх не было раней бачна, бо іх трымалі ў аўдыторыях і клясах на "абавязковых мерапрыемствах".

Субота паціху кацілася да свайго завершаньня. Генэрал Сівакоў, магчыма, ужо дзякаваў "личному составу и офицерам". У палкавых сталоўках для ўдзельнікаў "баявога дзяжурства", магчыма, ужо накрывалі сталы для асаблівa смачнага абеду. Міліцыянты дапісвалі ў дзяжурках пратаколы аб затрыманьнях. Журналістаў і замежных грамадзянаў, сярод якіх былі дыпляматы і назіральнікі АБСЭ, выпусьцілі з спартовага ангару Белпалка на вуліцы Маякоўскага, дзе без тлумачэньняў трымалі некалькі гадзінаў. Расейскія тэлеканалы ўжо паказалі першыя менскія сюжэты, да якіх дыктары дадалі словы аб тым, што дыпляматы "немедленно доложили Путину, который немедленно дал распоряжение...".

Толькі ў сотнях сталічных дамоў сваякі трывожна чакалі тых, хто пайшоў раніцай на Сьвята – і не вярнуўся (магчыма, і дасюль). Толькі праваабаронцы ў сваіх офісах паўночы высьвятлялі прозьвішчы затрыманых, месцы іх знаходжаньня і ўмовы ўтрыманьня. Толькі замежныя амбасадары падпісвалі тэрміновыя рэзлізы ў свае ўрады.

Аднак таго не было бачна. Звонку ўсё зацішылася, а пазіраючы з 12-га паверху гатэлю "Беларусь" на паводle Сьвіслач, прыгожае вечаровае асьвятленьне праспэкту Машэрава і сьвячэньне царквы на нямігскім узгорку, нават падумалася: а ці не прысьнілася мне ўсё тое, ранішняе і дзённае...

Не з-за неверагоднасьці таго, што адбылося. Наадварот – з-за будзённасьці. Вось гэта сапраўды страшна.

Генадзь СУДНІК

Заява

грамадзкага аб'яднаньня "Беларуская асацыяцыя журналістаў"

БАЖ паведамляе, што 25 сакавіка 2000 году, падчас сьвяткаваньня 82-й гадавіны абвешчаньня Беларускай Народнай Рэспублікі ў Менску, міліцыяй і спэцслужбамі былі затрыманыя 35 журналістаў.

Супрацоўнікі здымачных групаў, іншыя журналісты замежных і беларускіх СМІ былі гвалтам дастаўленыя на тэрыторыю вайсковай часкі МУС па вуліцы Маякоўскага ў Менску.

Чарговым разам улады Беларусі груба парушылі канстытуцыйнае права грамадзянаў на атрыманьне поўнай, праўдзівай і своечасовай інфармацыі аб дзейнасьці дзяржаўных органаў і палітычным жыцьці краіны, а таксама Закон РБ "Аб друку й іншых сродках масавай інфармацыі".

БАЖ выказвае рашучы пратэст супраць адкрытай і цынічнай расправы над журналістамі, якія выконваюць свой прафэсійны абавязак.

Мы патрабуем ад уладаў неадкладна расьсьледаваць абуральны інцыдэнт і прыцягнуць вінаватых да адказнасьці.

Мы зьвяртаемся да грамадзянаў Беларусі з заклікам стаць на абарону правоў журналістаў свабодна зьбіраць, атрымліваць і распаўсюджваць інфармацыю.

Мы заклікаем усіх калегаў, журналісцкую супольнасьць, міжнародныя праваабарончыя арганізацыі выказаць салідарнасьць барацьбе за свабоду слова ў Беларусі.

25.03.2000
16.00
г.Менск

Да гэтага дакумэнта дадае свой голас магілёўская гарадзкая арганізацыя БАЖу.

Раніцай у Менск пачалі паступаць афіцыйныя замежныя заявы з нагоды менскіх падзеяў. Сваё абурэньне і патрабаваньне грунтоўнага вывучэньня абставінаў беспрэцэдэнтнай акцыі супраць мірнага грамадзтва на адрас улады даслалі: Польскія палітычныя і грамадзкія арганізацыі, літоўскія, польскія і расейскія арганізацыі Журналістаў, Ліга правоў чалавека зь Нью-Ёрку, Дзярждэпартамэнт ЗША, кіраўніцтва АБСЭ.

... Узрушаны сьвет глядзіць на Беларусь з жахам і трывогай. Хваля абурэньня і асуджэньня рэжыму нарастала ўвесь бягучы тыдзень. Выказваліся ўрады, парлямэнты, палітычныя партыі і грамадзтвы.

Маўчала і працягвае маўчаць афіцыйная Расея. Маўчыць беларуская ўлада.

Фота зь Менску — IREX

Што я бачыла на Бангалоры

У мінулым нумары "Тыднёвіка" рэдакцыя надрукавала мой ліст аб уражаньнях з Маршу Свабоды-2. Не ўтрымалася, каб не паехаць у сталіцу на Дзень Волі.

Хачу расказаць аб тым, што я ўбачыла ў Менску 25 сакавіка. Не хачу апісваць тыя ўмовы, якія стварыла ўлада для сьвяткаваньня Дня Волі – вадамёты, бранявыя машыны й да таго падобнае: гэта бачыў на экранах тэлевізараў увесь сьвет. Нашмат больш я была ўражаная, пабачыўшы людзей на мітынгу на плошчы Бангалор. Нягледзячы на тое, што вялікая частка арганізатараў і ўдзельнікаў акцыі была ўжо арыштаваная, людзі прайшлі на Бангалор з высока паднятымі галовамі, скандуючы "Жыве Беларусь!", "Беларусь – у Эўропу!" ды іншае. Паўсюдна луналі нашыя нацыянальныя сьцягі. Страху на тварах дэманстрантаў не было ніякага. Я бачыла цьвёрдую рацыю рашучых людзей, якія будуць змагацца, аж пакуль не здабудуць незалежнасьці. Я бачыла гэта! Я веру ў перамогу!

Натальля ЧУПРЫНОВА,
удзельніца мітынгу

Дзень Волі. Магілёў

У суботу, як і было пазначана ў абвестках, паклееных у горадзе напярэдадні, сябры апазыцыйных палітычных і грамадзкіх арганізацыяў, свабодных прафсаюзаў і проста грамадзяне сабраліся на прыпынку "пл.Арджанікідзэ". Адтуль яны меліся рушыць да месца дазволенага мітынга пратэсту супраць галечы.

Напачатку адбылася невялікая затрымка, бо не было галоўнага арганізатара, якога чакалі людзі і шукалі супрацоўнікі міліцыі. Трэба адзначыць, што сваёй прысутнасьцю яны надавалі мерапрыемству значную вагу як колькасьцю, так і вялікімі зоркамі на пагонах. Мелі цікавасьць да паводзінаў мясцовых апазыцыянэраў й самыя высокія чыны ўпраўленьня ўнутраных справаў, якія знаходзіліся ў белым "опелі" з танаванымі шыбамі, што стаяў наводдаль. Кідалася ў вочы й прысутнасьць прадстаўнікоў адмысловае структуры – ОМОН. "Крапавыя бэрэты" ехалі ўсьлед на легкавіку. Карэспандэнт "ТМ" пацікавіўся ў трох афіцэраў міліцыі пра інструкцыі, што тыя атрымалі перад выхадам на дзяжураваньне. У адказ прагучала, што асаблівых задачаў ня ставілася, акрамя адзінае: ахова правапарадку.

Калі тых, хто хацеў узяць удзел у мітынгу, набралася блізу паўтары сотні (ды й час патрабаваў дзеяньняў), людзей крыху пашыхтавалі ў калёну, якая й рушыла зь пляцу. Напачатку не разгортвалі ані транспарантаў, ані сьцягоў. Аднак пакрысе людзі "пасьмялелі" й калёна ўквецілася сьцягамі колераў беларускае Волі. Калёна прайшла да месца мітынга, раз-пораз скандуючы лёзунгі. Людзі выгуквалі пра сваё жаданьне бачыць Беларусь у Эўропе, ухвалялі Незалежнасьць, Радзіму, Свабоду, крычалі штось пра нейкага ўрода...

Да месца мітынгу калёна дайшла прырасьціўшы свой колькасны склад. На пляцоўцы перад ДК было болей за дзьве сотні чалавек. Пачалі мітынг нетрадыцыйна – сьпевамі ведамага магілёўскага барда Ігара Мухіна. Потым былі выступы прамоўцаў. Хтось згадваў гісторыю Дня Волі, праблемы народа й свае надзёньныя, хтось выказваў прапановы па пошуку шляхоў вырашэньня тых праблемаў. Права выступу меў кожны, хто таго жадаў.

Нібы спачуваючы людзям, выглянула з-за хмарак сонейка. Праз тое не ўдалося дасягнуць эфэкту ад невялікага салюта, якім закончыўся мітынг. У промнях быў заўважны толькі дымовы сьлед ад узьлятаўшых маленькіх зарадаў. Аднак ці не перабольшваньнем падаўся той салют міліцыі, бо адзін з афіцэраў пачаў высьвятляць прозьвішча аднаго з салютоўшчыкаў. Калі ж карэспандэнт зьявіўся побач, міліцыянт адразу адчапіўся. Трэба адзначыць, што дзеяньні міліцыі былі даволі карэктнымі. Па заканчэньні мітынгу, калі чалавек шэсьцьдзясят рушыла назад да пляцу, ОМОНаўцы папярэдзілі арганізатараў і дамагліся таго, каб удзельнікі згарнулі сьцягі й транспаранты.

Адметнасьцяй акцыі была й колькасьць журналістаў, што прысутнічалі на ёй. Былі прадстаўнікі шэрагу газэтаў, а таксама абодвух магілёўскіх тэлеканалаў (праўда, як ведама, 2-гі, недзяржаўны, ніякай інфармацыі ў эфіры пра падзею не падаў). Крым таго, дзеяньні ўдзельнікаў акцыі пратэсту пэрыядычна фіксаваў міліцэйскі відэаапэратар, а таксама яшчэ адзін – у цывільным. Ад пачатку збору людзей і да моманту вяртаньня ён здымаў усё на відэакамэру. Ягоныя вочы хаваліся за акулярамі з зацемненымі шкельцамі. Здымаў ён зь люка кузава машыны, за стырном якой знаходзіўся чалавек у міліцэйскай форме. У Менску моладзь "ахрысьціла" такіх кіношнікаў "танкістамі".

P.S. Як бы ўлада не спрабавала зьменшыць значнасьць Дня Волі, – ускосна яна выказвала павагу і, мажліва, страх. Ступень апошняга, як мне падаецца, і акрэсьліваецца тымі высілкамі й сродкамі, што былі выстачаныя ўладай дзеля недапушчэньня руху калёны ўдзельнікаў акцыі пратэсту ў **іншым** кірунку, да **іншага** пляцу.

Валадар ЦУРПАНАЎ
Фота аўтара, А. Ліціна

Рэпліка ўдзельніка

... Калі над магілёўскай сьвяточна-суботняй калёнай залуналі сьцягі, я ўзьняў палотнішча, што было пры мне. Праз нейкі час чую: "Дайце, і я патрымаю". Побач крочыла незнаёмая жанчына сталага ўзросту. "Гэта герб Таварыства беларускай мовы", – патлумачыў я малюнак на палотнішчы. "Вось і добра!" – усьміхнулася яна. Я перадаў ёй сьцяг, а сам пачаў зьбіраць подпісы пад патрабаваньнем аб адкрыцьці ў Беларусі нацыянальнага ўнівэрсытэта. Людзі падпісваліся ахвотна, нават утварылася чарга з гатовых падтрымаць вядомую ініцыятыву ТБМ.

І выступоўцы на мітынгу былі нетрадыцыйныя. Акрамя саміх ініцыятараў мітынгу на ганак-трыбуну выходзілі простыя людзі з натоўпу і дзяліліся сваім горам, выказваючы пры гэтым незадавальненьне становішчам у краіне, вінавацячы ў гэтым аднаго чалавека і створаную ім вэртыкаль.

Па заканчэньні мітынга я падыйшоў да двух міліцыянтаў і запытаў, ці паставілі б яны свой подпіс пад патрабаваньнем адкрыць у Беларусі ўнівэрсытэт, усё выкладаньне ў якім вялося б на беларускай мове. "А чаму й не?" – адказаў адзін зь іх. "Можа, даць ручку?" – узрадаваўся я. "Не, ня трэба", – і чалавек адвёў вочы ўбок.

Булат МІХАСЁЎ

Дзень Волі. Бабруйск

25 сакавіка а 14-й гадзіне ад 150 да 300 бабруйчан выйшлі на плошчу Перамогі, каб адсьвяткаваць Дзень Волі. Прыйсьці на сьвята запрашалі расклееныя на гарадзкіх вуліцах ўлёткі з выявай Пагоні й тэкстам: "25 сакавіка Дзень Волі – сьвята ўсіх грамадзян Беларусі".

За гадзіну да пачатку сьвята ўвесь цэнтар Бабруйска быў ачэплены супрацоўнікамі міліцыі. Было такое адчуваньне, што міліцыянты праводзяць антытэрарыстычную апэрацыю. На плошчы Перамогі ўдзельнікаў сьвята асабіста сустракаў намесьнік старшыні гарвыканкама В.Гарбанёў. Пры гэтым ён пагражаў ім, абражаючы ўсіх, хто не спалохаўся міліцэйскіх дубінак і прыйшоў выказаць свае адносіны ў тым ліку і да праблем эканамічнага і сацыяльна-палітычнага жыцьця краіны.

Сьвята, тым ня менш, атрымалася. Сярод прысутных панаваў вясёлы настрой, людзі віншавалі адзін аднаго, было шмат моладзі. Раздаваліся каляндарыкі з нацыянальнай сымболікай і беларускім гімнам "Мы выйдзем шчыльнымі радамі", газэта "Рабочы" з мясцовым дадаткам, Агульная Дэклярацыя правоў чалавека.

На жаль, пасьля таго, як людзі пачалі разыходзіцца, супрацоўнікі МУС распачалі звычайны ў нашай краіне хапун. У выніку ў міліцэйскія пастарункі былі дастаўленыя 8 непаўнагадовых, а таксама 6 дарослых удзельнікаў мерапрыемства: Тацяна Копец, Вячаслаў Сьвізуноў, Алесь Чыгір, Ігар Ходзька, Вячаслаў Капусьцін, Юры Кісьляк. Пры затрыманьні міліцыянты ўжывалі фізычны ды маральны гвалт. Асабліва гэтым вызначыўся капітан Сакалоўскі. Супрацоўнікі міліцыі правялі таксама дагляд асабістых рэчаў і дакумэнтаў затрыманых, але пратаколы аб гэтым не былі складзеныя. Затое былі складзеныя пратаколы аб адміністрацыйных правапарушэньнях, што зусім не адпавядала рэчаіснасьці.

Тацяна КОПЕЦ

Дзень Волі. Горкі

25 сакавіка ў Горках на ваданапорнай вежы быў узьняты вялікі бел-чырвона-белы сьцяг. Жалезныя дзьверы, якія зьяўляюцца ўваходам на самае высокае месца ў горадзе, ня сталі перашкодай для невядомых патрыётаў. Міліцыя адмовілася здымаць сьцяг, бо небеспадстаўна хвалявалася за сваю бясьпеку. На дапамогу хутка прыехалі пажарныя, і праз 25 хвілін "узгодненых і апэратыўных дзеяньняў" сьцяг урачыста быў зьняты. Цікава, што сьцяг лунаў у ясным небе і купаўся ў промнях узыходзячага сонейка, а як толькі яго зьнялі, наплылі хмары.

Пазьней у грамадзкі інфармацыйны цэнтар патэлефанавалі сябры невядомай моладзевай арганізацыі й распавялі пра тое, што нацыянальны сьцяг узьняла 18-гадовая Алеся Якабінская. Зь яе словаў мы даведаліся, што дзяўчыну не спалохала ні цемра, ні жалезныя дзьверы, ні іржавая лесьвіца, ні моцны вецер, ні уражваючая вышыня.

Сябры палітычных партыяў у гэты дзень раскідалі па паштовых скрынях шмат улётак пра Беларускую Народную Рэспубліку. Таксама па гораду было расклееныя невялікія постэры, якія нагадвалі пра сьвята 25 сакавіка. Дзе-нідзе жыхары горада вывесілі на вокнах бел-чырвона-белыя стужкі і ў знак салідарнасьці запалілі сьвяточныя сьвечкі.

Тым часам канцэрт, які ўлады заплянавалі ў вёсцы Хамянічы, і які павінен быў адцягнуць увагу народу ад угодкаў БНР, па сутнасьці ператварыўся ў сьвяткаваньне Дня Волі: музыкі выконвалі беларускія песьні, вядучы распавёў пра гэтую гістарычную дату, а скончыўся канцэрт песьняй на словы Зянона Пазняка "Авэ Марыя".

Віктар КАРАЛЬКОЎ

АД СВАЙГО ІМЯ

Узгадкі пра бягучую абыдзеннасьць

Звычайная сьмерць

Летась у зімку, апошнімі днямі лютага на машэкаўскіх могілках хавалі жанчыну. Нічога дзіўнага ў гэтым няма, колькі памірае людзей штодзень, штотыдзень, штомесяц. Нічога дзіўнага, калі б не адна акалічнасьць: памерла яна ў сваёй гасподзе яшчэ ... ўвосень. Сьмерць заўжды наканаванасьць і пазьбегнуць сустрэчы зь ёй яшчэ нікому не ўдавалася. Памерла кабета ў сталым веку ў звычайнай хрушчобе на трэцім паверсе, жыла як кажуць сярод людзей, але памерла... Суседзі народ кемлівы, здагадлівы. Аднаго разу суседава рука тарганула дзьверы й, дзіва, дзьверы разчыніліся. Сусед пабачыўшы за падатлівымі дзьвярыма вэрхал, хуценька іх прычыніў і дзеля агульнага спакою з дапамогаю кавалдака й цьвікоў надзейна зачыніў. Падчас напружанае працы кабета можа і памірала, а мо і памерла.

Спадарыня Раманькова, менавіта гэтак звалі памерлую, на досьвітку аднаўленьня беларускае дзяржаўнасьці спрычынілася да паўстаньня першых буйных грамадзкіх рухаў найноўшае гісторыі Беларусі—"Мартыялёг Беларусі", БНФ "Адраджэньне". Яе ведалі Сахараў ды Ельцын, Шушкевіч ды Пазьняк. Лішне казаць, што нябошчыца і ў горадзе была вядомай асобай. Чульлівыя прамовы, сьлёзныя выбачэньні, пачэсныя ўспаміны над магілаю й зачыненай труной. У паводзінах тае купкі людзей, што прыйшлі разьвітацца зь вядомай асобай, было нешта нэрвовае, неспакойнае, а яна нібы адчувала гэта й сьпяшалася пайсьці ад нас, яна стамілася чакаць. Вяроўкі абарваліся й труна з грукатам апусьцілася на дно магілы.

Звычайная сьмерць звычайнага беларускага патрыёта, колькі іх ужо было гэтых самых звычайных сьмерцяў звычайных патрыётаў. Мы памятуем пра мінулае, шануем продкаў пры гэтым не зважаем на сучаснае, на тых людзей якія побач, на людзей блізкіх па духу.

Канцэрт

24 сакавіка ў Магілеве меўся адбыцца канцэрт. Звычайнае мерапрыемства для моладзі, бадай і ня толькі. Звычайнае для моладзі й ня дужа для тутэйшых уладаў. Ня ёсьць таямніцай, што моладзевая палітыка нашае дзяржавы ня вызначаецца асаблівай гнуткасьцю. Любая ініцыятыва разглядаецца як небясьпека. Мяйсцовае чынавенства напоўніцу скарыстоўвае дзьве скрайнасьці – дазвол і забарону. Пры гэтым тлумачэньнямі натуральна ж сябе не абцяжарвае, навошта. Забарона памянёнага канцэрту яскравы прыклад нахабства й цынізму ўлады.

Дом культуры швалькі "Вясьнянка" ў народзе "Дуньюн-клюб". Менавіта тутака меркавалася зладзіць канцэрт. За тыдзень да меркаванага канцэрту была праплочаная арэнда. Тыдзень было спакойна, былі запрошаныя гурты, разьвешаныя па гораду афішы, распаўсюджаныя запрашальныя квіткі, якіх было, між іншым, 370. Літаральна за некалькі гадзінаў да пачатку канцэрту дырэктар дому культуры паведамляе пра скасаваньне дамовы на арэнду залі. Пад час сустрэчы "дырэктар культуры" ня мог уцямна аргумантаваць прычыну скасаваньня дамовы пры гэтым было відавочна, што ён ня можа сказаць і праўды. Нэрвовая, блытаная фамулёўка, успатнелы твар і вочы з просьбаю пакінуць яго ў спакоі, сьведчаць аб страху за сваё няхай ня дужа грашовае, але спакойнае мейсца начальніка, няхай нават культуры. Ён дужа шкадуе, што грошы за арэнду прыдзецца вярнуць, бо гэта заробак ледзь ня ўсіх супрацоўнікаў культурнае ўстановы. Прычына адмовы ўсё ж была знойдзеная на адваротным баку запрашальнага квітка, там было напісана колькі словаў пра падзею, якая адбылася 82 гады таму. Задавальненьне спадара дырэктара ад выкрытай крамолы трэба было бачыць. "Што ж вы палітыкай займаецеся, цяпер я ведаю чым вы хацелі займацца пад час канцэрту"—забурчаў ужо заспакоена дырэктар.

"25 сакавіка 1918 году 3-яй Устаўной граматай Рады БНР Беларуская Народная Рэспубліка абвяшчалася Дзяржавай вольнай і незалежнай. Чын 25 сакавіка – найвялікшае сьвята Беларускага народу. Мы памятаем пра яго. Жыве Беларусь"—гэтыя словы на адваротным баку запрашальнага квітка сталіся сымбалям шчырых памкненьняў арганізатараў канцэрту паведаць магілёўцам, перадусім маладым, пра лёсавызначальную дату ў гісторыі нашае краіны. На жаль, гэтая шчырасьць адыграла фатальную ролю для канцэрту. На жаль.

Мітынг і шэсьце

Наступнага дня, то бок 25 сакавіка, ў Магілёве было шэсьце й мітынг, якія былі прымеркаваныя да Дня Волі – 82 угодкаў абвешчаньня Беларускае Народнае Рэспублікі. Адметнасьцю ды арыгінальнасьцю гэтыя мерапрыемствы асабліва не вызначаліся ад папярэдніх, што ладзіліся летась ды пазалетась. Тыя ж лёзунгі, тыя ж дэкляраваньні, тыя ж заклікі. І тое й другое й трэцьцяе мала чым было дапасаванае да самой сутнасьці нашага Сьвята. Прычым тутака нейкія "лука" ды "мука", прычым тутака "чамаданы" ды "нейкая расея". Пажухлыя, як восеньская лістота ўлёткі й злосныя твары вечных барацьбітоў за сьвятое, фанабэрыстыя, насупленыя твары лідараў магілёўскае дэмакратыі нове хвалі без адзнакаў ветлівасьці надавалі сьвяточнай калёне выгляд змрочнасьці. Мінакі з жахам стараніліся сьвяточнага натоўпу, які пагрозьліва на іх насоўваўся, нібы ад нейкай навалы, якая бог ведама скуль узялася. На мітынгу тое ж: як нам дрэнна, але мы пераможам. Аднак пераконваць ў тым як нам дрэнна й як мы будзем перамагаць асабліва не было каго, бо ўсе як кажуць былі свае—хіба міліцыянтаў, ды тую каліву найбольш цікаўных зь ліку паспалітага люду, што шпацыравалі побач зь мейсцам правядзеньня мітынгу. Карацей усё будзённа, усё абыдзенна. Але будзе не справядліва, калі не ўзгадаць дзетак, якіх было багата. Дзятва з задавальненьнем дапамагала распаўсюджваць "жоўтыя" бездарна зробленыя ўлёткі, з задавальненьнем красавалася перад відыёкамерамі й ўсьміхалася.

Гэта радавала, толькі дзіця ёсьць дзіця. Толькі ці прыйдзе яно заўтра да дарослых дзядзек, не атрымаўшы хаця б гасьцінца за сваю "работу". Ці ўзгадаюць яны праз пэўны час пра тое, на чым прысутнічалі. Будзьма спадзявацца, што ўзгадаюць. Хочацца верыць...

Алесь АСІПЦОЎ

Дзень Волі пад акупацыяй

25-га сакавіка ў Менску былі зьбітыя й затрыманыя каля 500 чалавек. Яны былі адвезеныя ў розныя вайсковыя часткі, РАЎСы й спэцразьмеркавальнікі. Больш за 200 чалавек утрымліваліся ў спартовай залі ўнутраных войскаў па вуліцы Маякоўскага. Частку зь іх выпусьцілі праз некалькі гадзінаў. Каля 100 чалавек прайшлі праз суды напачатку бягучага тыдня. Сярод незаконна затрыманых на падыходах да плошчы Якуба Коласа, дзе павінны былі сабрацца дэманстранты, былі: 11 сяброў Польскай рэспубліканскай лігі разам з дэпутатам Сэйму Марыюшам Каміньскім (адвезены ў Курапаты й там пакінуты), адзін францускі рэжысэр, прадстаўнік АБСЭ Крыстофэр Паніка, тэлевізійная група польскага тэлебачаньня, славацкі журналіст Любамір Чомбас, тэлевізійныя групы расейскіх каналаў, шмат беларускіх журналістаў. Паказальна, што беспрэцэдэнтны "хапун" 25 сакавіка закрануў многіх супрацоўнікаў КГБ у цывільным, якія таксама папалі "пад гарачую руку" салдатаў спэцпадразьдзяленьняў унутраных войскаў. Па сьведчаньнях сьведкаў разгону мірнай дэманстрацыі, толькі выпадковы зьбег абставінаў спрычыніўся да таго, што ня здарылася выпадкаў гібелі людзей у падземным пераходзе на станцыі мэтро "Плошча Якуба Коласа", куды вайскоўцы й міліцыя сагналі вялікую колькасьць патэнцыйных удзельнікаў сьвяткаваньня Дня Волі. Некалькі тысячаў дэманстрантаў усё ж здолелі ня трапіць у рукі ахоўнікаў рэжыму й правялі мітынг на плошчы Бангалор.

Заяву ў падтрымку дэмакратычных сілаў Беларусі адразу ж даслалі кіраўнікі парлямэнтаў краінаў Цэнтральнай Эўропы, якія сабраліся на сваю канфэрэнцыю ў Варшаве. Гэта: Альбанія, Аўстрыя, Босьнія й Герцэгавіна, Грэцыя, Чэхія, Вугоршчына, Італія, Македонія, Малдова, Польшча, Румынія, Славаччына, Украіна.

"Па гарачых сьлядох" падзеі выказаліся найбольш уплывовыя асобы беларускага нацыянальнага руху.

Васіль Быкаў, народны пісьменьнік:

– Мне думаецца, што тыя падзеі, якія адбыліся ў Менску 25-га сакавіка, вельмі паказальныя. Найперш у тым сэнсе, што палітыка рэжыма нікольні не мяняецца на працягу апошніх гадоў. Хаця, скажам, пасьля Маршу Свабоды была некаторая ілюзія ў пэўнай часткі нашага грамадзтва. А менавіта – што пад узьдзеяньнем унутраных сілаў, а таксама міжнародных, рэжым зьмякчае свае адносіны да беларускай дэмакратыі. Але ўсё гэта вельмі ілюзорна й вельмі нязпэўна працягвалася, і вельмі коратка доўжылася. Падзеі 25-га паказалі, што рэжым вяртаецца да сваіх ранейшых, я бы сказаў, клясычных мэтадаў падаўленьня. І тут немагчымыя ніякія перамовы – ні пад згідай міжнародных арганізацыяў, ні пры саступках апазыцыі. Рэжым будзе няўхільна доўжыць сваю палітыку й надалей. Асабліва цяпер – у атмасфэры таго, што адбываецца ў Расеі пасьля перамогі пэўных сіл, якія, канешне, натхняюць, надаюць новае, можа быць, другое дыханьне нашай беларускай дыктатуры.

Вінцук Вячорка, старшыня БНФ "Адраджэньне":

– 25-га сакавіка павінны былі зьнікнуць ува ўсіх апошнія ілюзіі наконт дыялёга, дэмакратычных выбараў... Усе гэтыя ілюзіі 25-га закончыліся. Што і як цяпер будзе выкарыстоўваць рэжым, якую дэмагогію – мы ня ведаем. Але мы ведаем, што праўда – за намі, што Вясна-2000 працягваецца, што 26 красавіка, у дзень, калі ўсе беларусы адчуваюць, наколькі крытычным стала само наша існаваньне на гэтым зямным шары – мы зноў выйдзем на нашыя вуліцы, і ніякі рэжым ня будзе здольны спыніць нас у гэтым.

Зянон Пазьняк, старшыня Кансэрватыўна-Хрысьціянскай партыі БНФ:

– З чаго ўласна ўлада павінна была баяцца дэманстрантаў? Яна магла б дазволіць ім спакойна прайсьці на Бангалор – і ўсё на гэтым. Прычына разгону – ў іншым. Па-першае, Масква ўвесь час намагалася адцягнуць увагу ад 25-га сакавіка на карысьць 15-га. Гэты намер у іх не атрымаўся. Яны пабачылі, што 25-га будзе вялікая маніфэстацыя. І тут Масква прадэманстравала сваю пазыцыю – гэтак жа, як яна дэманструе ў Чачэніі. Вядома, што і Пуцін і Лукашэнка кантактаваліся й кіравалі падзеямі ў Менску. Гэта была адкрытая, нахабная дэманстрацыя акупацыйнага рэжыму. Гэта была рэпэтыцыя й дэманстрацыя сілы перад Захадам – што Масква ня спыніцца ў сваёй палітыцы інкарпарацыі Беларусі. Гэта быў элемэнт палітыцы Пуціна напярэдадні выбараў: канчаткова прывязаць рэжым Лукашэнкі да Масквы. Маскве не баіцца таго, што рэжым Лукашэнкі поўнасьцю ізаляваны ад Заходу. Ім гэта патрэбна – ў мэтах сваёй інкарпарацыйнай палітыкі. Для беларусаў вельмі важна было ўбачыць рэальна, што гэта – акупацыя. Таму што з сваім народам ніякі рэжым так не абыходзіцца. Так зьневажаць, біць людзей без падставы, такое неадэкватнае ўжываньне сілы, вывядзеньне войска на вуліцу... Удакладненьне тактыкі адносінаў да вулічнай дэманстрацыі паміж дзьвюма кіраўнікамі дзяржаваў – пры тым, што адзін зь іх знаходзіцца ў замежнай камандзіроўцы, – гэта зьява ўнікальная. Гэта паказвае, што пакт Лукашэнкі-Ельцына, то бок Молатава-Рыбэнтропа, працягвае зьдзяйсьняцца. Гэта – перасьцярога для ўсёй беларускай нацыі й для міжнароднай супольнасьці, якая ў значнай ступені яшчэ не арыентуецца ў палітыцы Расеі.

Івонка Сурвіла, прэзыдэнт Рады Беларускай Народнай Рэспублікі:

– Нелегальны рэжым Лукашэнкі прадаўжае гвалтоўна зьдзекавацца над беларускім народам. Мяне, як жанчыну, асабліва ўразілі брутальныя адносіны да жанчынаў. Чула праз радыё голас старэйшай жанчыны, якую міліцыянты білі дубінкамі па галаве. Такога папросту ня чула нідзе больш у сьвеце... Страшэнна сумна і сорамна, што якраз у Беларусі адбываецца такі гвалт над годнасьцю чалавека. Думкамі і сэрцам я з вамі, дарагія суродзічы. Хачу каб вы ведалі, што так, як уражаная я ўчарашнімі падзеямі, уражаны ўвесь сьвет. Няздарма вы пацярпелі. Дзякуючы вашай мужнасьці сёньня, вашаму змаганьню, вашай вытрывαласьці сыны й дочкі вашыя ўжо ня будуць перажываць такога барбарства. Ужо будуць жыць у нашай вольнай Бацькаўшчыне, якая будзе шанаваць іх. У Бацькаўшчыне, дзе ня будзе месца на гвалт і зьдзек над сваім народам. Жыве Беларусь!

Песьня ўсё пераможа!

Карэспандэнт беларускай службы радыё "Свабода" **Валер Каліноўскі** быў схоплены разам зь іншымі назіральнікамі й дастаўлены ў спартовую залю часткі ўнутраных войскаў па вуліцы Маякоўскага. У агромністым памяшканьні апынуліся некалькі сотняў людзей усіх узростаў і сацыяльных статусаў – школьнікі й навучэнцы ВНУ, рабочыя й інтэлігенты, палітыкі й журналісты. Неўзабаве пасьля візуальнага знаёмства гэтыя людзі распачалі... сьпяваць. Мужчынска-жаночы беларускі хор выконваў патрыятычныя нацыянальныя песьні, у ліку якіх – "Магутны Божа" і "Пагоню". Унікальны запіс гэтых сьпеваў, зроблены В.Каліноўскім, быў пракручаны па радыё "Свабода". У перапынках паміж песьнямі затрыманыя скандавалі: "Жыве Беларусь!" Ахоўнікі былі прыгаломшаныя такім народным уздымам. Яны спрабавалі заглушыць сьпевы тым, што "ўрубалі" на поўны гук нейкую расейскую папсу. Аднак заарыштаваныя людзі працягвалі сьпяваць. А мацней за песьню, як ведама, нічога няма.

Праграма тэлебачаньня з 3 па 9 красавіка

•• Понедельник, 3 апреля ••

Праграму тэлеканалаў мы друкуем на замову чытачоў. Гаспадары праграмы падаюць нам яе на расейскай. Рэдакцыя фізічна (па часе) не пасьпявае яе перакласьці. Просім разглядаць гэтыя старонкі як тэхнічна-службовы матэрыял, які ня мае дачыненьня да зместу й характару нашай газэты.

БТ
6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 23.40 Новости.
8.15 Резонанс.
9.15 Потребительская корзина.
9.30 "Сегодня с вами..."
10.00 Здоровье.
10.25 Мультиклуб.
11.15 "Кофе с ароматом женщины".
11.55 Мультфильм.
12.05 Теленавигатор.
12.25 Музыка без границ.
13.10 Киноочерк.
13.23 "Проверка на дорогах". Худ. фильм.
15.10 "Тайный мир Алекс Мак.
15.35 Мультфильм.
15.55 ТВ — школе.
16.20 "Северный виноград". Телеочерк.
16.35 Авто-парк.
16.45 Премьера песни.
17.10 "Наш век". Док.фильм.
18.00 "А музыка звучит...".
18.30 "Понедельник с "Христофором".
18.45 МСН.
19.20 Политические диалоги.
19.50 "Кофе с ароматом женщины".
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 Событие.
22.00 "Несрочная весна". Худ. фильм.
23.05 Криминальная хроника.
23.10 Третий тайм.
23.50 "Неизвестный Наполеон". Видеофильм. Часть 1-я.

ОРТ
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.35 Новости.
8.15 "Нежный яд".
9.20 Приглашает Концертная студия Останкино.
10.15 Ералаш.
10.30 "Новые приключения Синдбада".
13.30 Вместе.
14.20 "Невероятные приключения Джонни Квеста".
14.45 Что да как.
15.00 Звездный час.
15.25 ...До шестнадцати и старше.
16.00 "Нежный яд".
17.30 Гибель Гагарина.
18.00 Новая жизнь Шерлока Холмса.
18.45 Премьера сериала "Воспоминания о Шерлоке Холмсе".
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 Юрий Никулин. "Белый попугай".
21.50 Взгляд.
22.50 Матадор.
23.45 "Майк Хаммер. Убийство по картам".

"РОССИЯ"
7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
7.35 Семейные новости.
7.20 Дежурная часть.
8.30 Квантовая медицина.
8.40 Арена — спорт.
9.00 Гомеопатия и здоровье.
9.20 "Цыганка".
10.10 "Санта-Барбара".
16.30 Башня.
17.00 Боевик "Один и без оружия".
18.25 Сиреневый туман.
19.45 Лирическая комедия "Наказание любовью" (США).
21.45, 22.30 Футбол + ТВ.
23.15 Дежурная часть.

"КУЛЬТУРА"
11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 Док. Фильм.
12.25 Мультфильмы.
13.00 С потолка.
13.45, 15.10 С.Прокофьев. "Ромео и Джульетта".
15.00 Новости.

НТВ
5.00 Сегодня утром.
7.55 "Она написала убийство".
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 Вчера в "Итогах".
10.45 Куклы.
11.30 Старый телевизор.
13.30 Чистосердечное признание.
13.55 "Улицы разбитых фонарей-II".
15.35 Футбольный клуб.
16.30 Впрок.
16.40 Детектив "Клиент" (США).
17.40 Криминал.
18.40 Герой дня.
19.00 "Ее звали Никита".
19.50 Совершенно секретно.
21.45 Двое.
22.35 Сегодничко.
23.15 Сегодня в полночь.
23.40 Антропология.
0.15 Футбольный клуб.

"МОГИЛЕВ-1" на БТ
13.20 Пунктир.
14.00 "Давайте посмеёмся".
14.25 Видеодром.
14.45 Мультфильмы.

"МОГИЛЕВ-1"
6.30, 7.10 Ранехонько!.
7.00 Астро-дайджест.
8.05 "Искушение".
8.50 "Рассказы о животных". Док. сериал.
9.20 "Частный детектив". Боевик.
16.30 "Диагноз: убийство".
17.20 Мультфильм.
17.30 "Фантастические создания". Док. сериал.
17.55, 20.00 Праздник в Вашем доме.
19.00 Тяжелый день.
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.45 "Колыбельная для мужчин". Худ. фильм.
21.55 Астро-дайджест.
22.05 "Каменская. Смерть и немного любви". Детектив.

2 КАНАЛ
7.00 "Энергетический завтрак".
8.10 ТВ-6.
10.45 "Музыкальная коллекция"(повтор).
15.00 ТВС представляет программу на польском языке.
18.00 "Победоносный голос верующего". Христианская программа.
18.30 Городские новости.
18.45 "Фантастические создания.Ловкие обманщики". Док.фильм.
19.10 Мультфильм.
19.28 Прогноз погоды.
19.30 "Поздравления".
20.15 "В гостях у бабки Агапки".
20.30 "Поздравления".
21.20 Высокая мода.
21.30 Городские новости.
21.45 Мелодраматическая комедия "Возлюби ближнего своего".
23.15 Спортивная программа.

•• Вторник, 4 апреля ••

БТ
6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 23.40 Новости.
8.15 Политические диалоги.
8.40 Потребительская корзина.
9.15 ТВ — школе.
9.40 Мультфильмы.
10.10 "На волне взаимопонимания".
11.15 "Кофе с ароматом женщины".
11.55 Третий тайм.
12.25 Родное слово.
13.10 Земляки.
14.10 Туробъектив.
14.30 Бездельник.
15.10 "Тайный мир Алекс Мак".
15.35 Видеокурс итальянского языка.
16.05 Видеокурс английского языка.
16.30 ТВ — школе.
17.15 Сельчане.
17.40 "Сегодня с вами...".
18.10 "А музыка звучит...".
18.40 МСН.
19.15 "Москва — Минск".
19.55 "Кофе с ароматом женщины".
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 Событие.
22.00 "Несрочная весна". Худ.-фильм. 2-я серия.
23.05 Криминальная хроника.
23.10 Музыкальный салон.
23.50 "Неизвестный Наполеон". Видеофильм. Часть 2-я.

ОРТ
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.55 Новости.
8.15 "Нежный яд".
9.15 Приглашает Концертная студия Останкино.
10.30 "Новые приключения Синдбада".
13.30 Вместе.
14.20 "Невероятные приключения Джонни Квеста".
14.45 Возможно все!
15.00 Царь горы.
15.25 ...До шестнадцати и старше.
16.00 "Нежный яд".
17.30 Угадай мелодию.
18.00 Док. детектив.
18.45 "Воспоминания о Шерлоке Холмсе".
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 Программа Э.Рязанова.
21.50 Лучшие "Песни о главном-I".
23.15 Цивилизация.
23.45 Боевик "Игла".

"РОССИЯ"
7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
5.35 Семейные новости.
7.20 Дежурная часть.
8.30 Квантовая медицина.
8.40 Арена — спорт.
9.00 Гомеопатия и здоровье.
9.20 "Цыганка".
10.05 "Санта-Барбара".
16.30 Башня.
16.50 Трагикомедия "Шапка".
18.25 Полный модерн.
19.45 Кинокомедия "Импотент".
21.15, 22.30 Фрак народа.
23.00 Круглая дата.
23.30 Дежурная часть.

"КУЛЬТУРА"
11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 "Жажда". Худ. Фильм.
13.00 Парижский журнал.
13.45 Христианское кино "Страсти по Святому Луке".
14.35 Концерт.
15.00 Новости.
15.10 Кино — детям. "Чародей".
15.40 Дворцовые тайны.
16.05 Ортодокс.

НТВ
5.00 Сегодня утром.
7.55 Совершенно секретно.
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 Независимое расследование.
10.15 Путешествия натуралиста.
10.45 Фитиль.
11.30 Старый телевизор.
13.30 Итого.
13.50 Программа Э.Успенского.
15.35 "Лоис и Кларк. Новые приключения супермена".
16.30 Впрок.
16.40 Детектив "Клиент".
17.40 Криминал.
18.35 Герой дня.
18.55 "Ее звали Никита".
19.45 "Президент всея Руси". Фильм Е.Киселева.
21.35 Футбол.
23.35 Сегодня в полночь.
0.00 Антропология.

"МОГИЛЕВ-1" на БТ
13.10 Концерт Государственного ансамбля танца РБ.

"МОГИЛЕВ-1"
6.30, 7.10 Ранехонько!.
7.00 Навіны раніцы.
8.05 "Искушение".
8.50 "Рассказы о животных". Док. сериал.
9.20 "Каменская. Смерть и немного любви". Детектив.
16.30 "Диагноз: убийство".
17.20 Мультфильм.
17.30 "Шотландия". Док. сериал.
17.55, 20.00 Праздник в Вашем доме.
19.00 Бобруйский вариант.
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.45 "Продажные против продажных". Комедия.
22.30 Астро-дайджест.
22.40 "Высоко в горах". Мелодрама.

2 КАНАЛ
7.00 "Энергетический завтрак".
8.10-12.00 ТВ-6.
15.00 ТВС представляет программу на польском языке.
18.00 "Победоносный голос верующего". Христианская программа.
18.30 Мультфильм.
18.40 "Ночи Малибу". Телесериал.
19.23 Прогноз погоды.
19.25 "Поздравления".
20.58 Прогноз погоды.
21.00 "Ник в поисках приключений". Док.фильм.
21.25 Высокая мода
21.35 Триллер "Раненая".
23.05 Спортивная программа.

•• Среда, 5 апреля ••

БТ
6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.35 Новости.
8.15 "Сегодня с вами...".
8.40 Потребительская корзина.
9.10 ТВ — школе.
9.40 Видеокурс итальянского языка.
10.10 Мультфильмы.
10.35 Око.
11.15 "Кофе с ароматом женщины".
11.55 Компьютерный полигон.
12.15 "Неруш". Киноочерк.
12.25 Зорная ростань.
13.15 Видимо-невидимо.
14.25 Ток-шоу "Карамболь".
15.15 "Тайный мир Алекс Мак".
15.40 Мультфильм.
16.00 "5 x 5".
16.30 ТВ — школе.
17.10 Телеочерк.
17.35 "Макаенка, 9".
18.05 "Кинь в меня яблоком". Короткометражный худ. фильм.
18.40 МСН.
19.15 "Сегодня с вами..."
19.40 Лотерея "Толока".
19.55 "Кофе с ароматом женщины".
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 Событие.
22.00 Открытие II Международного конкурса пианистов "Минск-2000".
24.00 Криминальная хроника.
0.05 Королевская охота.

ОРТ
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.55 Новости
8.15 "Нежный яд".
9.20 Приглашает Концертная студия Останкино.
10.15 Ералаш.
10.30 "Новые приключения Синдбада".
13.30 Вместе.
14.20 "Невероятные приключения Джонни Квеста".
14.45 Классная компания.
15.00 Зов джунглей.
15.25 ...До шестнадцати и старше.
16.00 "Нежный яд".
17.30 Человек и закон.
18.00 История нового времени.
18.45 "Воспоминания о Шерлоке Холмсе".
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 Программа Э.Радзинского
21.50 Лучшие "Песни о главном-II".
23.10 Собрание заблуждений.
23.40 Триллер "Дом на холме".

"РОССИЯ"
7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
5.35, 7.35 Семейные новости.
7.20 Дежурная часть.
8.30 Квантовая медицина.
8.40 Арена — спорт.
9.00 Гомеопатия и здоровье.
9.15 "Цыганка".
10.05 "Санта-Барбара".
16.30 Башня.
16.55 Сатирическая комедим "Летучий голландец".
18.25 Сам себе режиссер.
19.45 Боевик "Американские драконы" (США).
21.30, 22.30 Театр + ТВ.
23.05 Дежурная часть.
23.20 Горячая десятка.

"КУЛЬТУРА"
11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 "Пешеход". Худ. Фильм.
13.10 Театр одного художника.
13.45 Мультфильм.
14.15 Царская ложа.
15.00 Новости.
15.10 Кино - дтям. "Чародей".
15.35 Программа В.Смехова.
16.00 История русской усадьбы.

НТВ
5.00 Сегодня утром.
7.45 "Президент всея Руси". Фильм Е.Киселева.
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 Дневник Лиги чемпионов.
10.10 Герой дня без галстука.
10.40 Среда.
11.30 "Старый телевизор" вспоминает: "Неизвестная война".
13.30 Комедия "Чужая жена и муж под кроватью".
14.45 Фитиль.
15.35 "Лоис и Кларк. Новые приключения супермена".
16.30 Впрок.
16.40 Детектив "Клиент" (США).
17.40 Криминал.
18.35 Герой дня.
18.55 "Ее звали Никита".
19.45 "Президент всея Руси". Фильм Е.Киселева.
21.35 Футбол.
23.35 Сегодня в полночь
0.00 Антропология.

"МОГИЛЕВ-1" на БТ
13.15 Тяжелый день.
13.35 Бобруйский вариант.
13.55 Мультфильм.

"МОГИЛЕВ-1"
6.30, 7.10 Ранехонько!.
7.00 Навіны раніцы.
8.05 "Искушение".
8.55 "Рассказы о животных". Док. сериал.
9.25 "Продажные против продажных". Комедия.
16.30 "Диагноз: убийство".
17.20 "Железный фактор". Тележурнал.
17.50, 20.00 Праздник в Вашем доме.
18.40 Мультфильм.
18.50 Родительский час.
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.45 "Горячая точка". Боевик.
21.55 Астро-дайджест.
22.05 Спорт планеты.

2 КАНАЛ
7.00 "Энергетический завтрак".
8.10-12.00 ТВ-6.
15.00 ТВС представляет программу на польском языке.
18.00 "Победоносный голос верующего". Христианская программа.
18.30 Городские новости.
18.45 "Приключения в дикой природе". Док.фильм.
19.10 Мультфильмы.
19.28 Прогноз погоды.
19.30 "Поздравления".
20.15 "В гостях у бабки Агапки".
20.30 "Поздравления".
21.20 Высокая мода.
21.30 Городские новости.
21.45 Военно-приключенческий боевик "Железный орел".
23.15 Спортивная программа.

•• Четверг, 6 апреля ••

БТ
6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 23.40 Новости.
8.15 "Сегодня с вами..."
8.40 Потребительская корзина.
9.10 Слово Митрополита Филарета к празднику Благовещения.
9.30 "Капитан". Короткометражный худ. фильм.
10.00 Королевская охота.
10.30 Телевизионный Дом кино.
11.15 "Кофе с ароматом женщины".
11.55 Фильм-концерт.
12.30 Сущность.
13.15 Фильм-сказка "Садко".
14.40 Мультфильм.
15.10 "Тайный мир Алекс Мак".
15.35 Видеокурс итальянского языка.
16.05 Видеокурс английского языка.
16.30 ТВ — школе.
17.10 Арсенал.
17.35 Усадьба.
18.00 Телеочерк.
18.30 А.Адан. Сцена из балета "Жизель".
18.40 МСН.
19.20 Политические диалоги.
19.50 "Кофе с ароматом женщины".
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 Событие.
22.00 "Солярис". Худ. фильм. 1-я с.
23.20 Криминальная хроника.
23.25 "Крок-2".

ОРТ
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.50 Новости.
8.15 "Нежный яд".
9.15 Приглашает Концертная студия Останкино.

10.10 Ералаш.
10.30 "Новые приключения Синдбада".
13.30 Вместе.
14.20 "Невероятные приключения Джонни Квеста".
14.45 Семь бед — один ответ.
15.00 100%.
15.25 ...До шестнадцати и старше.
16.00 "Нежный яд".
17.30 Атланта-Сидней.
18.00 Командировка на войну.
18.45 "Воспоминания о Шерлоке Холмсе".
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 Программа Л.Филатова
21.50 Лучшие "Песни о главном-III"
23.10 Программа "Вестники".
23.45 Остросюжетный фильм "Золотое дно".

"РОССИЯ"

7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
5.35, 7.35 Семейные новости.
7.20 Дежурная часть.
8.30 Квантовая медицина.
8.40 Арена — спорт.
9.00 Гомеопатия и здоровье.
9.15 "Цыганка".
10.05 "Санта-Барбара".
16.30 Башня.
17.05 Авантюрная комедия "Вальс золотых тельцов".
18.25 Клуб "Белый попугай".
19.45 Боевик "Отражение".
21.35, 22.30 "Александр Буйнов. Мужчина на сцене и в жизни..."
23.40 Дежурная часть.

"КУЛЬТУРА"

22.35 (Профилактика).

НТВ

5.00 Сегодня утром.
7.45 "Президент всея Руси". Фильм Е.Киселева.
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 Дневник Лиги чемпионов.
10.15 Без рецепта.
10.45 Фитиль.
11.30 "Старый телевизор" вспоминает: "Неизвестная война".
13.30 Худ. фильм "Инспектор гаи".
15.35 "Лоис и Кларк. Новые приключения супермена".
16.30 Впрок.
16.40 Детектив "Клиент" (США).
17.40 Криминал.
18.35 Герой дня.
18.55 О, счастливчик!
19.40 "Президент Всея Руси".
21.45 Экстремальные ситуации.
22.35 Сегоднячко.
23.15 Сегодня в полночь.
23.40 Худ. фильм "Белая свадьба" (Франция).

"МОГИЛЕВ-1"

17.00 Ток-шоу "Я сама".
18.00, 20.00 Праздник в Вашем доме.
18.50 Мультфильм.
19.00 "Откровенно...".
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.45 "Фантомас против Скотланд-Ярда". Комедия.
22.20 Астро-дайджест.
22.30 "Отверженные". Худ. фильм.

2 КАНАЛ

7.00 "Энергетический завтрак".
8.10-12.00 ТВ-6.
15.00 ТВС представляет программу на польском языке.
18.00 "Победоносный голос верующего". Христианская программа.
18.30 "Шанс".Телеигра.
18.55 Муз.антракт.
19.00 "Маппет-шоу".
19.25 "Поздравления".
20.58 Прогноз погоды.
21.00 "Шанс".
21.25 Высокая мода.
21.35 Д.Хофман,Р.Де Ниро в фильме "Хвост виляет собакой".
23.05 Спортивная программа.

•• Пятница, 7 апреля ••

БТ

6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 23.50 Новости.
8.15 Политические диалоги.
8.40 Потребительская корзина.
9.10 ТВ — школе.
9.40 Видеокурс итальянского языка.
10.10 Мультфильм.
10.30 Телеочерк.
11.15 "Кофе с ароматом женщины".
11.55 Сделано в Беларуси.
12.10 Усадьба.
12.35 Док.фильм.
13.15 Теннис.
14.15 Киноочерк.
14.25 Бон тон.
15.10 "Тайный мир Алекс Мак".
15.35 Регион.
16.00 Теннис.
17.10 Марсово поле.
17.30 Док. экран.
18.00 "Риск-версия".
18.30 Дневник II Международного конкурса пианистов "Минск-2000".
18.45 МСН.
19.20 "Сегодня с вами..."
19.50 "Кофе с ароматом женщины".
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 Событие.
22.00 "Солярис". Худ. фильм. 2-я с.
23.25 Криминальная хроника.
23.30 Теннис.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.40 Новости.
8.15 "Нежный яд".
9.15 Приглашает Концертная студия Останкино.
10.20 Баскетбол. Женщины.
13.30 Вместе.
14.20 "Золотое путешествие Синдбада".
16.00 "Нежный яд".
17.30 М.Жванецкий в программе ЖЗЛ.
18.00 Чечня.
18.40 Поле чудес.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.45 ОРТ.
21.30 Детектив А.Кристи "Зло под солнцем"
0.00 Грэмми-2000.

"РОССИЯ"

7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
7.20 Дежурная часть.
7.35 Тысяча и один день.
8.30 Квантовая медицина.
8.40 Арена — спорт.
9.00 Гомеопатия и здоровье.
9.15 "Цыганка".
10.05 "Санта-Барбара".
15.20 Диалоги о рыбалке.
16.30 Акуна матата.
17.20 Дежурная часть.
17.45 Гараж.
18.25 Городок.
19.45 А.Кристи. Пуаро. "Опасность в доме на окраине".
21.40, 22.30 Панорама.
23.15 Дежурная часть.

"КУЛЬТУРА"

11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 "Вы Петьку не видели?" Худ. Фильм.
13.15 Поездка Грибоедова к Чаадаеву.
13.45 Мультфильмы.
14.30 Время музыки.
15.00 Новости.
15.10 Кино - детям. "Чародей".
15.45 М.Цветаева.

НТВ

5.00 Сегодня утром.
7.45 "Президент всея Руси".
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 Экстремальные ситуации.
10.15 Служба спасения.
10.40 "Восток — Запад". Фильм о фильме.
11.30 "Старый телевизор" вспоминает: "Неизвестная война".
13.30 Комедия "Усатый нянь".
15.35 "Лоис и Кларк. Новые приключения супермена".
16.30 Впрок.
16.40 Детектив "Клиент" (США).
17.40 Криминал.
18.35 Герой дня.
18.55 Независимое расследование.
19.40 "Президент всея Руси".
21.40 Профессия — репортер.
22.00 Криминальная Россия.
22.35 Детектив "Двойное подозрение" (Канад -США).
0.25 Теннис.

"МОГИЛЕВ-1" на БТ

14.25 "Откровенно...".
14.45 Мультфильм.
15.35 Регион.

"МОГИЛЕВ-1"

6.30, 7.10 Ранехонько!.
7.00 Навіны раніцы.
8.05 "Искушение".
8.50 "Рассказы о животных". Док. сериал.
9.20 "Фантомас против Скотланд-Ярда". Комедия.
16.30 "Из жизни женщин".
17.00 "За гранью возможного". Телесериал.
17.45 Мультфильмы.
18.00, 20.10 Праздник в Вашем доме.
19.20 Телемагазин.
19.30 Пунктир.
20.55 "Ночные гости". Фантастика.
22.25 Астро-дайджест.
22.35 Рейтинг-фильм.

2 КАНАЛ

7.00 "Энергетический завтрак".
9.10-12.00 ТВ-6.
15.00 ТВС представляет программу на польском языке.
18.00 "Победоносный голос верующего".Христианская программа.
18.30 Городские новости.
18.45 "Ночи Малибу". Телесериал.
19.28 Прогноз погоды.
19.30 "Поздравления".
20.15 "В гостях у бабки Агапки".
20.30 "Поздравления".
21.20 Высокая мода.
21.30 Городские новости.
21.45 Боевик "Западня".
23.15 Музыкальная коллекция.

•• Суббота, 8 апреля ••

БТ

7.00 Доброе утро, Беларусь!
8.00 Документальный экран.
8.10 Столица.
8.40 Потребительская корзина.
9.00, 15.00, 19.00 Новости.
9.15 Книгосбор.
9.35 "Сегодня с вами..."
10.00 Здоровье.
10.25 Вершина мира.
10.50 Компьютерный полигон.
11.15 "Все нормально, мама!"
11.50 МСН.
12.05 Усадьба.
12.35 Худ. фильм "Цыган".
13.35 Сфера.
14.20 Олимп.
15.15 Теннис.
16.15 Познай себя.
16.40 Образцовый хореографический ансамбль "Дитя мира"(г.Минск).
17.35 Таиландский бокс. Матч Беларусь — Таиланд.
19.15 Из достоверных источников.
19.35 Бездельник.
20.15 "Кофе с ароматом женщины".
21.00 Панорама.
21.40 Бурвиль и Луи де Фюнес в комедии "Разиня".
23.30 Теннис.
23.50 Видимо-невидимо.

ОРТ

7.00, 9.00, 14.00, 17.00 Новости.
7.10 Слово пастыря.
7.25 "Оскар" для капитана Кусто.
8.15 Ералаш.
8.25 Играй, гармонь любимая!
9.10 Смак.
9.30 Концерт "С днем рождения, ОРТ!"
11.05 Женские истории.
11.35 Худ. фильм "Есения".
14.10 КВН.
16.15 Ищу тебя.
17.10 Н.Дроздов в парке Юрского периода.
17.40 Фильм-сенсация "Прогулки с динозаврами". 3-я с.
18.15 Комедия "Кадриль".
20.00 Программа С.Доренко.
21.00 Песня года.
22.40 В.Познер представляет...
23.40 Худ. фильме "Какими мы были"

"РОССИЯ"

7.00 Мультфильм.
7.15 "Рок-н-ролл для принцесс". Фильм-сказка. 1-я с.
8.30 Почта РТР.
9.00 Доброе утро, страна.
9.35 Сто к одному.
10.25 Сам себе режиссер.
10.55 "Друзья". Сериал.
11.20 Эх, дороги...
11.35 Золотой ключ.
12.00, 19.00 Вести.
12.20 Федерация.
13.10 Комедия "Белые росы".
14.40 "Том и Джерри".
15.15 Планета Земля.
16.15 Мужчина и женщина.
17.00 Моя семья.
18.05 Два рояля.
19.40 "Аншлаг" и Ко.
20.50 Боевик "Меченые".
23.10 Триллер "Непристойное поведение" (США).

"КУЛЬТУРА"

9.05 Читая Библию.
9.15 Аистенок.
9.40 Российский курьер.
10.20 "Барон Мюнгхаузен". Худ. Фильм.
11.40 Док. фильм.
12.50 Графоман.
13.15 Р.Шуман. "Новелетта".
13.30 Новости культуры.
13.45 "Цирк Умберто".
14.35 Рассказы старого сплетника.
15.05 Беседа с академиком Н.Моисеевым.
15.10 Былое в лицах.
15.50 Мультфильм.
16.10 В. Кондратьев. "Сретенка... встречи". Спектакль.

НТВ

7.00, 9.00, 11.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
7.15 "Президент всея Руси".
8.25 "Миго — инопланетянин".
8.50 Мультфильм.
9.15 Чистосердечное признание.
9.40 Пойми меня.
10.10 О, счастливчик!
11.25 Большие деньги.
11.55 Муз. комедия "Шельменко — денщик".
1..35 Программа Э.Успенского.
14.40 Свидетель века.
15.30 Профессия — репортер.
15.50 Без рецепта.
16.20 Дог-шоу "Я и моя собака".
16.50 "Она написала убийство".
18.35 Один день.
19.05 О, счастливчик!
19.50 "Улицы разбитых фонарей-II".
21.45 "Джеймс Бонд — агент 007".
0.05 Теннис.

"МОГИЛЕВ-1"

15.00 "Не болит голова у дятла". Фильм — детям.
16.20, 18.25 Праздник в Вашем доме.
17.35 "Новые приключения ментов".
19.30 Телемагазин.
19.40 "Асса". Худ. фильм.
22.05 Видеодром.
22.25 "Беги, Лола, беги". Боевик.
23.45 Астро-дайджест.
23.55 "Лепрекон-2". Триллер.

2 КАНАЛ

7.00 "Энергетический завтрак".
8.00-17.00 ТНТ.
17.00 "Поздравления".
18.00 "Благая весть с Риком Реннером".
18.30 "Поздравления".
19.30 Мультфильмы.
19.50 "Третий тайм". Худ.фильм.
21.15 Высокая мода.
21.30 Триллер "Западня".
23.20 MTV.

•• Воскресенье, 9 апреля ••

БТ

7.00 Доброе утро, Беларусь!
8.00 Мультфильмы.
8.40 Потребительская корзина.
9.00, 15.00 Новости.
9.10 Мультиклуб.
9.40 Туробъектив.
10.00 "Все нормально, мама!"
10.30 Белорусский дом.
11.00 Арсенал.
11.25 МСН.
11.40 Сделано в Беларуси.
11.55 Телевизионный Дом кино.
12.25 К 2000-летию Христианства. Док. сериал "Иешуа". 2-я с.
13.15 Теннис.
14.15 Док.сериал "Сокровенные люди".
14.30 Сельчане.
15.10 "На волне взаимопонимания".
15.55 Зорная ростань.
16.30 Кинодрама "Чистое небо".
18.15 Теленавигатор.
18.40 "Кофе с ароматом женщины".
19.20 Премьера песни.
19.30 Стадион.
20.00 Резонанс.
20.50 Ток-шоу "Карамболь".
21.25 Экранизация повести Д.Лондона "Зов предков". (США).
22.55 Авто-парк.
23.05 Теннис.
23.45 Столичный хит.

ОРТ

7.00, 9.00, 14.00, 17.00 Новости.
7.10 Армейский магазин.
7.40 Мультазбука.
8.10 Утренняя звезда.
9.10 Непутевые заметки.
9.30 Пока все дома.
10.00 Прикл. фильм "Проект. Альф".
11.40 Худ. фильм "Зорро".
13.40 История одного шедевра.
14.10 Умницы и умники.
14.35 "Робин Гуд".
16.00 Серебряный шар.
17.15 Смехопанорама.
18.00 Худ. фильм "Бриллиантовая рука".
20.00 Время.
21.00 Боевик "Некуда бежать".
22.45 Время футбола.
23.15 Комедия "Счастье".

"РОССИЯ"

7.00 Папа, мама, я — спортивная семья.
7.55 Служу Отечеству.
8.20 Устами младенца.
8.55 Доброе утро, страна.
9.30 "Аншлаг" и Ко.
10.30 Городок.
11.00 Русское лото.
11.40 Мультфильмы.
12.00 Вести.
12.20 Парламентский час.
13.10 Новая "Старая квартира".
14.10 Диалоги о животных.
15.10 "Тайны тысячелетия".
16.00 Пресс-клуб.
17.00 Перед "Зеркалом".
17.10 Комедия "Дэйв" (США).
19.00 Зеркало.
20.00 Мировой кинопроект-2000. Фильм "Авраам". 1-я с.
21.35 Песни нашего века-II.
23.25 Док. фильм.

"КУЛЬТУРА"

9.05 Читая Библию!
9.15 Аистенок.
9.40 "Маленький беглец". Худ. Фильм.
11.25 Консилиум.
11.50 Мировая деревня.
12.20 "Монолог с иллюстрациями". Ю.Соломин.
13.00 Мой Эрмитаж.
13.30 Новости культуры.
13.45 "Цирк Умберто".
14.35 Мультфильм.
15.05 Былое в лицах.
15.45 Положение вещей.

НТВ

7.00, 9.00, 11.00, 15.00 Сегодня.
7.15 "Улицы разбитых фонарей-II".
8.10 О, счастливчик!
9.15 Ключи от форта Байяр.
11.30 Служба спасения.
12.00 Путешествия натуралиста.
12.30 Полундра.
13.00 Худ. фильм "Однажды двадцать лет спустя".
14.25 Женский взгляд.
15.25 Большие родители.
16.00 Док. сериал "Холодная война".
16.50 "Она написала убийство".
18.00 Итоги.
19.35 Куклы.
19.50 "Улицы разбитых фонарей-II".
20.50 Итого.
21.15 Детектив "Разоблачение" (США).
23.35 Теннис.

"МОГИЛЕВ-1"

15.00 Скарбы. Костюм.
15.25 "Кутерьма в мире зверья". Мультсериал.
16.15 "Белый флюгер". Фильм — детям.
17.35 Блеф-клуб.
18.15 "Звездные следопыты". Телесериал.
19.05 Телемагазин.
19.15 "Империя пиратов". Приключения.
20.55 Астро-дайджест.
21.05 "Однажды вечером". Шоу.
21.55 "Вольный стрелок". Вестерн.

2 КАНАЛ

7.00 "Энергетический завтрак".
8.00-17.00 ТНТ.
17.00 "Поздравления".
18.00 Джойс Майер "Жизнь в слове". Христианская программа.
18.30"Поздравления".
19.30 Лирическая киноповесть "Влюбленные".
20.45 "Мифические лошади". Док.фильм.
21.10 Высокая мода.
21.20 Томми Ли Джонс,Эшли Джуд в фильме "Двойной риск".
23.05 MTV.

ПАВЕДАМЛЯЮЦЬ НАШЫ КАРЭСПАНДЭНТЫ

...зь Бялынічаў

Герба ня мае

У раённай дапаможнай школе-інтэрнаце выхоўваецца каля трох сотняў сіротаў. Да нядаўняга часу такімі былі браты Пеця і Слава. Колькі часу спадзяваліся знайсьці сваю маці, якая дала ім жыцьцё, хай сабе і пакутнае. І маці знайшлася. Але не ў Беларусі, а ў далёкай Італіі. Адна італійская сям'я, дзе бялыніцкія браты гасьцявалі, вырашыла іх усынавіць.

Днямі ў раённым мастацкім музэі, які носіць імя Вітольда Бялыніцкага-Бірулі, адкрылася выстава твораў удзельнікаў IV Міжнароднага плэнэра па жывапісу "Вобраз Радзімы ў выяўленчым мастацтве", што прайшоў летась на Магілёўшчыне. Выстава вабіць бялынічанаў сваімі 32-ма творамі, якія адлюстроўваюць прыгожыя куточкі старога Магілёва й яго ваколіц. Плэнэрцы таксама не абмінулі ўвагай краявіды радзімы свайго выдатнага папярэдніка.

У раёне наладжана мэдыцынскае абсьледаваньне жыхароў радыяцыйных населеных мястэчкаў. Па інфармацыі, што абвешчаная днямі па выніках абсьледаваньня 1000 чалавек, выяўлены значны рост захворваньняў шчытападобнай залозы. У "зоне" жывуць зараз крыху больш за 5500 чалавек, у іх ліку амаль 2 тысячы дзяцей.

...з Глуску

Праз 4 дні пасьля дыскатэцы, на якой апошні раз бачылі дзесяцікласьніка Аляксандра С., хлопца знайшлі мёртвым непадалёк ад пасялковай мяжы. Экспэртыза налічыла на ім шмат ножавых раненьняў. Райцэнтар жахнуўся, бо такіх выпадкаў дагэтуль но не бывала ў нашым маленькім і даволі ціхім паселішчы. Многія выказваюць вэрсію, што Аляксандар пасварыўся з кім-небудзь падчас дыскатэцы, якая з формы правядзеньня вольнага часу моладзі ўсё больш ператвараецца ў форму "разборак" з ужываньнем арсэналу крымінальнага сьвету.

Безвыніковае змаганьне за якасьць мясцовага хлеба скончылася забесьпячэньнем глушчан хлебам з Бабруйска. Ён і больш танны, і больш смачны. А куды ідзе цяпер глускі хлеб – невядома. Гараджане жартуюць, што яго возяць туды, дзе пякуць хлеб яшчэ горшы за глускі. Хаця, і гэта ня жарт, уявіць такое цяжка.

...з Крычава

Гарадзкое грамадзкае аб'яднаньне "Кантакт-цэнтар" правяло чарговую сустрэчу "за круглым сталом". Нечакана на сустрэчу з дэмакратычнай моладзьдзю завіталі прадстаўнікі выканкаму і мясцовага БПСМ. Прычына сталася зразумелай пры разьвітаньні. Маладым дэмакратам абяцалі падтрымку пры ўмове, што іх дзейнасьць будзе "адпавядаць палітыцы дзяржавы".

Таварыства Беларускай школы і Таварыства Беларускай мовы імя Ф.Скарыны правялі конкурс на лепшую беларускую вясковую школу пад дэвізам "Захаваньне нацыянальнай культуры і гістарычнай спадчыны". Нядаўна сталі вядомыя вынікі. З ўсёй вобласьці толькі дзьве навучальныя ўстановы аказаліся ў ліку пераможцаў. Сярод іх наша Сакольніцкая школа-садок.

...з Шклову

Райвыканкам аб'явіў умовы раённага спаборніцтва па правядзеньню веснавой сяўбы -2000. Лічыцца, што яно павінна стымуляваць працу. Былыя партыйныя функцыянэры – сёньняшнія "вэртыкальшчыкі", выкінулі з назвы спаборніцтва слова "сацыялістычнае", а ўся астатняя атрыбутыка захавалася. Прыкладам, пераможцы будуць узнагароджаныя ... "Ганаровымі Граматамі з паведамленьнем аб гэтым у дзяржаўнай прэсе"... Чытаеш такое й думаеш: няўжо сапраўды самім ня сьмешна?

Тым часам у раёне адна карова падохла па дарозе на мясакамбінат ад таго, што дрэнна харчавалася. Паводле рашэньня райвыканкама значную частку кароў перагнаюць з калгаса імя Калініна, якому належыла нябожчыца, у суседні калгас "Вперёд", што ў вёсцы Боркі, дзе яшчэ ёсьць корм. А наша бедавуха, як бачым, пераехаць не пасьпела.

Днямі ў гарадзкой сярэдняй школе №4 адбыўся сход настаўнікаў, якія патрабавалі выплаты заробку... за люты і сакавік. На сход запрашаліся кіраўнікі раёну і пракурор, а таксама выкладчыкі зь іншых школаў. Аднак старшыня райвыканкаму Агееў перад тым склікаў для "тлумачальнай" працы дырэктараў навучальных установаў, якія пасьля правялі тую ж "тлумачальную" працу сярод сваіх падначаленых. І ўсё прайшло мірна і з разуменьнем.

Міхась КАРПЕЧАНКА, Ігар КІРЫН, Андрэй КУЗЬМІН, Аляксандар ШЧАРБАК

Хто за адключэньне расейскіх тэлеканалаў?

У суботу 25 сакавіка моладзевы Хрысьціянска-сацыяльны саюз сумесна з "Грамадзянскім Форумам" у памяшканьні дома культуры УПП глухіх правялі чарговае паседжаньне дэбат-клюбу. На гэты раз тэма дэбатаў была даволі цікавая – "Адключэньне расейскіх тэлеканалаў ОРТ, РТР, НТВ: "за" ці "супраць".

На пачатку было аб'яўлена, што гэтыя дэбаты прысьвечаныя чарговай гадавіне абвешчаньня Беларускае Народнае Рэспублікі – Дню Волі.

Перад пачаткам дэбатаў паміж "урадам" і "апазыцыяй", так былі ўмоўна названыя каманды, Міхась Наскоў (з дапамогай Алеся Асіпцова) зрабіў справаздачу пра абвешчаньне БНР. Дарэчы, не былі абыдзеныя ўжо стаўшыя вядомымі падзеі, зьвязаныя з арыштам расейскіх здымачных камандаў падчас шэсьця й мітынгу ў Менску ў гэты дзень.

Аднак хачу зазначыць, што тэма для абмеркаваньня была досыць цяжкая, і той камандзе, якая адстойвала неабходнасьць адключэньня ("ураду"), было наканавана прайграць, што і здарылася. Асабліва пераканаўчых довадаў сваёй рацыі абедзьве каманды не прыводзілі (выключэньнем можна лічыць некаторыя спасылкі на досьвед Украіны ў яе стаўленьні да тэлевізійных СМІ). Амаль усе дэбаты былі пабудаваныя на эмоцыях удзельнікаў. На мой погляд, больш падрыхтаванымі аказаліся гледачы, якія знаходзіліся ў... так званым "балоце" – значыць, не належалі да ніводнага з змагаючыся бакоў.

У цэлым дэбаты праходзілі ў даволі напружанай абстаноўцы: вядучаму час ад часу прыходзілася супакойваць эмацыйных удзельнікаў. Дарэчы, большая частка "балота" ўзяла бок "апазыцыі", прычым відавочным было тое, што гэта адбылося не з-за сымпатыяў да яе, а з-за жаданьня глядзець расейскія тэлеканалы. Пасьля галасаваньня высьветлілася, што "урад" прайграў, набраўшы толькі 9 галасоў супраць 27. Падчас абмеркаваньня была выказаная ключавая, бадай, фраза: "Перад тым, як адабраць штосьці ў грамадзянаў, трэба прапанаваць ім нешта лепшае".

Завершыўся дэбат-клюб традыцыйнай гарбатай з салодкімі стравамі.

Дзяніс НОВІКАЎ

РАЗВАЖАНЬНІ НА ТЭМУ...

Белая варона

Белая варона... Гэтае словазлучэньне вядомае, напэўна, кожнаму. Таму цікава было б паспрабаваць глыбей разабрацца ў яго прыродзе ці, як кажуць заолягі, прасачыць эвалюцыю віда.

Кожны народ мае сваю самабытную канструкцыю, аналягічную нашай "белай вароне" (да прыкладу AVIS RERUM у старажытных рымлянаў, што ў літаральным перакладзе гучыць як "рэдкая птушка"). Мы ведаем, што гэтае словазлучэньне мае негатыўнае адценьне. Чаму?

Як ні парадаксальна гэта прагучыць, але наяўнасьць тэрміна "белая варона" ў жывой гутарковай мове й частае яго ўжываньне зьяўляюцца ўстойлівымі прыкметамі нездаровага грамадзтва, ураўнілаўкі й нават таталітарнай сыстэмы.

Як вядома, "белай варонай" завуць чалавека, які вылучаецца паводле якойсьці прыкметы з шэрае масы сабе падобных. Пры гэтым, "белая варона" часьцей за ўсё сама імкнецца вылучыцца ў сілу сваіх сьветаўспрымальных прынцыпаў, кідае выклік стэрэатыпам, страху й гвалту, зацкаванасьці й пакорлівасьці – гэтым спрадвечным спадарожнікам грамадзкага застою й духоўнай дэградацыі.

Яскравым прыкладам сыстэмы з вышэйназванымі атрыбутамі была савецкая дзяржава. У ёй якраз і склаліся ўсе аб'ектыўныя перадумовы да зьяўленьня "белых варон" як асобнага біялягічнага віда. Ва ўмовах адзінай "единственно правильной" ідэалёгіі заўсёды адшукаюцца людзі, якія думаюць ня так, як зацьверджана звыш. У адносінах да іх у астатняй масы адразу ж спрацоўвае наступная схема: думае ня так, як я, значыць – ён чужы, а калі чужы, значыць – вораг, а з ворагам трэба змагацца. Як правіла, "белыя вароны" робяцца ізгоямі, ахвярамі бязьлітаснага цкаваньня як з боку ўладаў, так і з боку суайчыньнікаў. Іх цураюцца, абыходзяць здалёк, баючыся запэцкацца небясьпечнай "белай фарбай".

Чым жа так небясьпечныя "белыя вароны"? На мой погляд, тым, што ўтрымліваюць у сабе разбуральную сілу навізны, вальнадумства й непадпарадкаваньня, што зьяўляецца сьмяротным вірусам для застылай сыстэмы. Яны разьядаюць яе знутры, як іржа. Імпэрыя намагалася задушыць іх усімі сродкамі. Аднак перамагчы да канца ня здолела.

У здаровым жа дэмакратычным асяродзьдзі зьяўленьне такіх "белых варон" практычна немагчыма, бо там пануе зусім іншая сыстэма каштоўнасьцяў. Там, дзе прызвычаіліся паважаць правы чалавека, кожны разумее, што свабодная асоба й індывідуальнасьць чалавека – нармальная зьява. Індывідуалізм заахвочваецца (у разумных, канешне, межах) таму, што менавіта сваёй самабытнасьцю і непадробнасьцю цікавы чалавек. У такім грамадзтве фактычна ўсе "вароны" рознакаляровыя, і таму негатыўны сэнс паняцьця "белая варона" там губляецца. Менавіта да такога ідэала і трэба імкнуцца.

На жаль, у нашай рэчаіснасьці гэтая зьява працягваецца. Непадобныя на асноўную масу людзі існуюць й таксама, як за саветамі, церпяць. Гэта тыя грамадзяне, для якіх закон і дзяржаўны сувэрэнітэт – не пустыя словы. Нашы знакамітыя "белыя вароны" – гэта пісьменьнік Васіль Быкаў – гонар і сумленьне беларускае нацыі, гэта паэт і журналіст Славамір Адамовіч, які прынародна зашыў сабе рот у знак пратэсту супраць здушэньня ў краіне свабоды слова, гэта мастак Алесь Пушкін, які зрабіў "незабыўны" падарунак прэзыдэнту ў дзень заканчэньня яго паўнамоцтваў, і многія іншыя. Яны жывуць сярод нас і робяць сваю "белую" справу.

Дзяніс МЕЛЬЯНЦОЎ

ЗЬВЯРНІЦЕ ЎВАГУ!

БЕЛАРУСКАЯ СЛУЖБА РАДЫЁ СВАБОДА

RADIO FREE EUROPE RADIO LIBERTY

Новыя хвалі ад 26 сакавіка 2000 году

У праграме:

...навіны зь Беларусі і ўсяго сьвету, правы чалавека, апазыцыя, улада, родная мова, эканоміка, мэдыцына, культура, гісторыя, эміграцыя...

Спэцыяльныя перадачы:

...Праскі акцэнт, Вострая Брама, Чытальная Заля, Блізкая Эўропа, Неабжытая Спадчына, Сымбаль Веры, Беларускія раздарожжы, Адукацыя за мяжою, Новае пакаленьне выбірае, Беларускі інтэрнэт...

ЧАС І ХВАЛІ

18:00 – 19:30 7295, 9610, 11725, 15565 Кгц (41,31,25,19м)
22:00 – 23:30 6105, 9535, 9750, 11865 Кгц (49,31,25м)
6:00 – 7:00 6065, 7295, 9635, 9750 Кгц (49,41,31м)
Сталыя частоты на сярэдніх хвалях – 576 і 612 кгц
ІНТЭРНЭТ: http://www.svaboda.org
Паштовы адрас: 220005, Менск-5, п/с 111
Vinohradska 1, 11000 Praha 1, Чэхія

НАСТРОЙЦЕСЯ НА СВАБОДУ!

Абласное ўпраўленьне адукацыі разумнейшае за сваё міністэрства

На пачатку мінулага і гэтага года ў Магілёве пасьпяхова прайшлі дзьве беларускія матэматычныя алімпіяды, аб чым "ТМ" падрабязна інфармаваў сваіх чытачоў. Правяла гэтыя карысныя мерапрыемствы абласная арганізацыя ТБМ пры садзеяньні абласнога ўпраўленьня адукацыі і мясцовага ўнівэрсытэта. Некалькі дзясяткаў лепшых вучняў Магілёўшчыны атрымалі дадатковую магчымасьць паспаборнічаць у веданьні роднай мовы і матэматыкі, а лепшыя зь лепшых папоўнілі сямейны бюджэт немалымі грашовымі прызамі, заробленымі ўласным розумам. Усё гэта – толькі на карысьць і дзецям, і краіне. Лішні доказ таму, які плён можа даць разумнае супрацоўніцтва дзяржаўных структураў і грамадзкіх арганізацый.

Абласная арганізацыя ТБМ паспрабавала выйсьці ў міністэрства адукацыі з прапановай аб правядзеньні аналягічнай алімпіяды на рэспубліканскім узроўні. Усе арганізацыйныя клопаты і фінансавае забесьпячэньне ініцыятар браў на сябе. Ад міністэрства патрабаваўся толькі дазвол. Адзін міністэрскі ківок галавой – і эліта беларускіх школ атрымала б новую магчымасьць паказаць свае веды, а некаторыя зь іх атрымалі б прызы.

Але ж... Першую прапанову ў мінулым годзе адхілілі з-за таго, што нібыта позна зьвярнуліся. У гэтым годзе зьвярнуліся ня позна і прапанова была падтрымана рэспубліканскім кіраўніцтвам ТБМ. У міністэрстве доўга думалі, ухіляючыся ад канкрэтнага адказу, і ў апошні дзень вырашылі адмовіць па той прычыне, што ў міністэрстве няма сродкаў на правядзеньне такіх алімпіядаў, а ўдзельнікі рэспубліканскай алімпіяды па матэматыцы могуць выконваць заданьні і на беларускай мове, для чаго тэксты задач будуць надрукаваныя на рускай і беларускай мовах.

Апошняе, несумненна, добра, бо на некалькіх мінулых алімпіядах тэксты задач прапаноўваліся толькі на расейскай мове (хоць адзін вынік з прапановы ёсьць!). Але ж шкада, што ў беларускіх юнакоў і дзяўчат чарговы раз адабралі магчымасьць зарабіць грошы. Прычым, адабралі гэтыя грошы менавіта ў тых, хто валодае беларускай мовай. Вось такая дыскрымінацыя!

Каму гэта на карысьць?

М.БУЛАВАЦКІ, старшыня абласной арганізацыі ТБМ

Апошні прытулак

Могілкі – гэта апошні чалавечы прытулак. Але гэта яшчэ й помнікі гісторыі, культуры, архітэктуры. Надмагільныя ўсталяваньні і надпісы на іх даносяць да нас абрыўкі лёсаў людзей, якія некалі жылі на гэтай зямлі, даты іх нараджэньня і сьмерці, сацыяльны стан, этнакультурны каларыт часу. У кожным беларускім горадзе ці мястэчку існавалі і існуюць пасобку або "зьмяшаныя" праваслаўныя, каталіцкія і габрэйскія могілкі. Не выключэньнем тут ёсьць і горад Шклоў.

Габрэйскія могілкі ў Шклове здавён носяць назву Бісхайм, патлумачыць паходжаньне якой, магчыма, ужо ніхто і ня зможа. Гісторыя пастулова сплывае з памяці людзей, закапочаных толькі днём сёньняшнім. І мала што раскажуць могілкі чалавеку, які выпадкова патрапіць на іх.

...Упершыню габрэі зьявіліся ў нашых краёх яшчэ ў XIII стагодзьдзі. Сюды яны перасяляліся, а наўпрост кажучы, уцякалі ад крыжакоў падчас крыжовых паходаў. Ужо тады крыжакамі праводзіліся "этнічныя чысткі" на рэлігійнай глебе. Уратавальны прытулак габрэі знаходзілі ў Вялікім Княстве Літоўскім, Рускім і Жамойцкім, народ якога па традыцыі даволі талерантна ставіўся да людзей розных веравызнаньняў.

Паступова ў этнічнай структуры насельніцтва ВКЛ габрэі занялі прыкметнае месца. Яны займаліся ня толькі рамёствамі й гандлем, але й далі сьвету выбітных вучоных, пісьменьнікаў, мастакоў, дзяржаўных дзеячаў. Сярод іх – філёзаф Саламон Майман (Хейман), гравёр Гершка Лайбовіч, літаратар Мэндэле Мойхер-Сфорым, стваральнік міжнароднай мовы "эспэранта" Людвік Замэнгаф, мастак Марк Шагал, клясык беларускай літаратуры Зьмітрок Бядуля (Самуіл Плаўнік), фізык Якаў Зэльдовіч, скульптар Заір Азгур, амэрыканскі пісьменьнік-фантаст Айзэк Азімаў, першы прэзыдэнт Ізраіля Хаім Вэйцман...

Пасьля анэксіі Расейскай імпэрыяй беларускіх земляў габрэям была прызначана так званая "мяжа аселасьці", па-за якой царскі ўрад забараняў ім сяліцца. Гэтая мяжа праходзіла праз Шклоў і, як сьведчаць гістарычныя крыніцы, напачатку XX стагодзьдзя з 7200 чалавек мясцовага насельніцтва каля 6 тысячаў былі габрэямі.

Немагчыма адлучыць жыцьцё шклоўскіх габрэяў ад гістарычнага лёсу горада. Хачу нагадаць адзін з такіх эпізодаў. У 80-я гады XVIII стагодзьдзя ў Шклове была заснаваная друкарня. Распачаў друкарскую справу мэцэнат і вучоны Ешуа Цэйтлін (нарадзіўся ў Шклове ў 1742 годзе, памёр у 1822-м). Як сьцьвярджае прафэсар А.Мальдзіс, Цэйтлін у сваім маёнтку стварыў своеасаблівую вольную акадэмію. Быў пабудаваны малітоўны дом, лябараторыя для хімічных досьледаў, створаны гербарый і багатая бібліятэка па ўсіх галінах ведаў. Пад прытулкам Цэйтліна вучоныя актыўна займаліся навуковай і выдавецкай працай. Надрукаваныя тут навуковыя выданьні набылі пазьней сусьветную вядомасьць.

Як прыклад, адзін зь піянэраў асьветы таго часу ўраджэнец Шклова Баруха Шык горача адстойваў неабходнасьць сьвецкіх ведаў, не дапускаючы думкі, што яны несумяшчальныя з строгай рэлігійнасьцю. У 1777 годзе ён друкуе кнігу вядомага габрэйскага навукоўца XIV стагодзьдзя Ісака Ізраэлі "Кіраўніцтва па астраноміі і геамэтрыі". Шык склаў у папулярнай форме грунтоўны лячэбнік па гігіене і мэдыцыне, выдадзены ў 1779 годзе.

У маёнтку Цэйтліна напісаў сваю галоўную працу, якая прынесла яму вялікую вядомасьць, Мэндэль Левін. Адной з галоўных мэтаў гэтай працы была папулярызацыя ведаў і асноваў этыкі сярод шырокіх слаёў насельніцтва. З акадэміяй Цэйтліна зьвязаныя імёны навукоўцаў равіна Нахума, знаўцы мэдыцыны і батанікі Зэльмана Рэвелеса, дасьледчыка біблійнай мовы і граматыкі Г.Шулмана.

Шмат іншых прыкладаў можна прывесьці з жыцьця шклоўскіх габрэяў, як і ўвогуле з жыцьця беларускіх габрэяў. У Шклове дагэтуль захаваўся будынак былой габрэйскай сынагогі па вуліцы Дзікуна 99, які зьяўляецца помнікам мураванага дойлідства і самым старажытным будынкам горада. Па ўскосных сьведчаньнях, помнік грамадзянскай архітэктуры XIX стагодзьдзя па вуліцы Паштовай, дом 31, быў пабудаваны для акружнога праўленьня. Захаваліся іншыя габрэйскія збудаваньні.

У спадчыну нам засталіся й старыя габрэйскія могілкі. Па іхнаму стану можна выразна бачыць нашы адносіны да гісторыі. У мінулым годзе на Бісхайме яшчэ былі надмагільныя пліты XVIII стагодзьдзя. Цяпер яны зьніклі й толькі сьляды ад калёс паказваюць, у якім напрамку. Таксама зьнішчана каплічка, дзе адпявалі нябожчыкаў. Што робіцца зь людзямі, зь іх душамі? Ці здольныя яны яшчэ паважаць продкаў, дзядоў сваіх? Здаецца, так, бо наведваюць могілкі і на Радаўніцу, і на Дзяды. А можа й наведваюць толькі дзеля таго, каб выпіць гарэлкі?..

Прыслухайся, прыгледзься, чалавек! Могілкі – гэта месца, дзе скончыцца і твой шлях, дзе выяўляецца, наколькі багатая твая душа. Стан могілак – гэта й стан разьвіцьця нашага грамадзтва. Нерухома стаяць маўклівыя сьведкі мінуўшчыны – як дакор тым, хто яшчэ ў гасьцёх...

Алесь ГРУДЗІНА,
выкладчык з Шклова

БЕЛАПАН для «ТМ»

На 1 сакавіка 2000 года ў падатковыя органы Беларусі пададзена каля 205 тысяч дэклярацыяў аб сукупным гадавым даходзе. Зь іх амаль 84 тысячы прад'яўлены фізычнымі асобамі, якія не зьяўляюцца індывідуальнымі прадпрымальнікамі.

Гэтыя зьвесткі прывёў намесьнік старшыні Дзяржаўнага падатковага камітэта Беларусі Аляксандр Дарашэнка. Як вядома, прадставіць дэклярацыі аб сукупным гадавым даходзе ў падатковыя інспэкцыі грамадзяне рэспублікі павінны былі да 1 сакавіка, а ўплаціць падаходны падатак можна да 15 траўня. Менавіта пасьля гэтага тэрміну стануць вядомыя канчатковыя зьвесткі аб неплацельшчыках. Да іх будуць прымяняцца адміністрацыйныя і фінансавыя санкцыі. Так, у выпадку несвоечасовай падачы дэклярацыі грамадзянін прыцягваецца да адміністрацыйнай адказнасьці з накладаньнем штрафу ў памеры ад 10 да 50 мінімальных заробкаў. Прадугледжаныя таксама іншыя фінансавыя санкцыі і налічэньне пэні за кожны дзень пратэрміноўкі ўплаты падатку. Між тым, шмат грамадзянаў яшчэ і ня думалі прадстаўляць дэклярацыі. Варта таксама адзначыць, што падаваць дэклярацыі аб сукупным гадавым даходзе неабходна далёка ня ўсім фізычным асобам. Гэта, у прыватнасьці, не датычыцца тых грамадзян, якія на працягу года атрымлівалі даходы толькі па адным месцы працы.

●

З пачатку года ў Беларусі назіраецца істотны рост запазычанасьці па заробнай плаце. Так, па стану на 29 лютага прадпрыемствы і арганізацыі завінаваціліся работнікам 10,5 мільярда рублёў.

У параўнаньні з запазычанасьцю на канец сьнежня 1999 года гэты рост яшчэ больш унушальны – ў 3,4 разы. Удзельная вага запазычанасьці ў месячным фондзе заробнай платы дасягнула 10,4%.

Пры гэтым павялічэньне запазычанасьці адбылося ва ўсіх галінах беларускай эканомікі. 60% яе прыпадае на сельскагаспадарчыя прадпрыемствы. Своечасова ня быў выплачы заробак 364 тысячам работнікаў, што складае 59% занятых у сельгасвытворчасьці. На прамысловых прадпрыемствах запазычанасьць склала 2 мільярды рублёў, або 19% ад усёй запазычанасьці па краіне.

●

Савет Міністраў Беларусі павялічыў даплаты да пэнсіяў тром грамадзянам краіны – удовам былых кіраўнікоў Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі.

У прыватнасьці, Паліне Машэравай, удаве першага сакратара ЦК КПБ, памер даплаты павялічаны да 350% мінімальнага памеру пенсіі па ўзросьце. Веры Сурганавай, удаве былога старшыні Прэзыдыюма Вярхоўнага Савета БССР, і Галіне Клімавай, удаве былога намесьніка старшыні Савета Міністраў БССР, памер даплат павялічаны да 300% мінімальнага памеру пенсіі па ўзросьце.

●

Міжнародная фінансавая карпарацыя напачатку 2000 года правяла сацыялягічнае апытаньне. Работнікам прыватных прадпрыемстваў было прапанавана адказаць, ці лічаць яны пасрэднікаў неабходным зьвяном прадпрымальніцкай дзейнасьці.

Былі апытаныя 1052 рэспандэнты з 30 гарадоў усіх шасьці вобласьцяў Беларусі. 62% зь іх заявілі, што лічаць пасрэднікаў неабходным зьвяном прадпрымальніцкай дзейнасьці. 19% апытаных прытрымліваюцца супрацьлеглага пункту гледжаньня. І столькі ж – 19% – было цяжка адказаць.

Адказваючы на пытаньне: "Якія захады неабходна прадпрыняць для паляпшэньня ўмоваў разьвіцьця малога прадпрымальніцтва?", 72% рэспандэнтаў зазначылі неабходнасьць спрашчэньня падатковай сыстэмы. 59% указалі на неабходнасьць паляпшэньня заканадаўства ў галіне прыватнага прадпрымальніцтва. 43% апытаных лічаць, што для разьвіцьця малога прадпрымальніцтва трэба спрасьціць арганізацыйныя працэдуры (рэгістрацыю, перарэгістрацыю, ліцэнзаваньне й г.д.). 40% рэспандэнтаў адначылі неабходнасьць разьвіцьця сыстэмы фінансавай падтрымкі (атрыманьне крэдытаў, пазыкаў на прымальных умовах). 21% лічаць неабходным паскорыць прыватызацыю малых і сярэдніх прадпрыемстваў. 15% выступаюць за зьмяненьне стаўленьня насельніцтва да прадпрымальніцтва. 11% – за пашырэньне магчымасьцяў куплі-арэнды памяшканьняў, 8% – за стварэньне лёгкадаступнай сеткі бізнэс-паслуг. 4% апытаных лічаць, што для паляпшэньня ўмоваў разьвіцьця малога і сярэдняга бізнэсу неабходна стварыць аб'яднаньні (саюзы, асацыяцыі) прадпрымальнікаў.

БЕЛАПАН для «ТМ»

Беларусе! Часьцей пі ваду!

Каб файна пачувацца фізычна й эмацыйна, а таксама някепска выглядаць, неабходна піць шмат вады. Чалавек ня можа пакладацца на тое, што пачуцьцё смагі падкажа, колькі вады патрабуе ягоны арганізм. Хто-ніхто з спэцыялістаў раіць нам піць штодзень па 6-8 шклянак вады (якасьць вады – гэта ўжо тэма не нашае размовы). Уласна кажучы, з гэтага мы павінны пачынаць свой дзень. Перад ранішняй зарадкай (вядома ж, калі хто яе робіць) выпіце шклянку вады. Гэта дапамажа арганізму даць рады з абязводжваньнем, што спрычыняецца начным сном. Вада пераносіць у нашым арганізме пажыўныя рэчывы, а таксама выводзіць шлакі. Яна неабходна для рэгуляваньня тэмпэратуры ды яшчэ шмат для чаго. Абязводжваньне – вельмі пашыраная прычына стомы. Нават праз найменшую нястачу вады самапачуваньне чалавека пагаршаецца.

Ня трэба трымацца думкі, што кава, гарбата ці яшчэ што могуць замяніць нам ваду. Наадварот, напоі з кафэінам яшчэ больш абязводжваюць арганізм. Дарэчы, калі верыць амэрыканскім вучоным, халодная (амаль што ледзяная) вада найлепш спрые "згараньню" калёрыяў. Калі вы п'яце яе, у арганізме паскараецца памена рэчываў – рэакцыя для падтрыманьня нармалёвае тэмпэратуры цела. Шмат піць важна й для таго, каб нашая скура заставалася мяккай ды эластычнай. Зьвільгатняльныя крэмы дапамагаюць затрымаць вільгаць, што ўжо ёсьць у скуры, але ж не дадаюць яе. Менавіта таму прывучэце сябе, шаноўныя, піць ваду нават тады, калі вас ня мучыць смага.

Віталь БУГАЁЎ

МАСТАЦКАЯ ГАСЬЦЁЎНЯ "ТМ"

Новае імя

23 сакавіка ў абласной выставачнай залі адбылося адкрыцьцё выставы Андрэя Вераб'ёва.

Для Магілёва гэта зусім новае імя, хаця Андрэй вучыўся ў нашай гарадзкой школе №2. Але большасьць свайго творчага шляху прайшоў у Менску. Ён браў удзел ужо ў шэрагу выставаў, і ня толькі ў сталіцы Беларусі, але і за мяжой. У асноўным мастак аддае перавагу працы з керамікай. Гэта можна назіраць і на магілёўскай выставе. Відавочна, што наш горад набыў таленавітага мастака.

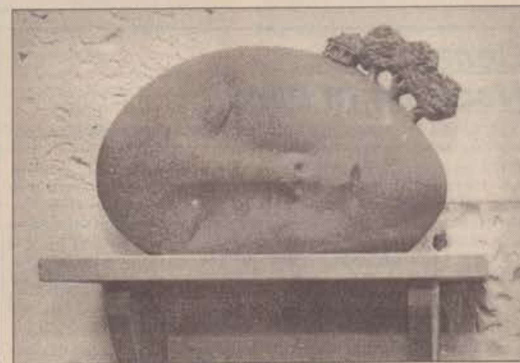
Як высьветлілася, у сталіцы адбылося багата акцыяў з непасрэдным удзелам Андрэя Вераб'ёва. І кожная мастацкая імпрэза ніколі не дублявала папярэднюю, і ў кожнай зь іх была свая канцэпцыя. А вось канцэпцыя першай выставы на радзіме мастака: "На кожнай душы ляжыць свой камень. У кожным камяні сьпіць свая кветка. Якая яна ў цябе? Зірні, абудзі яе з каменя сваім пяшчотным позіркам, абагрэй цёплым дыханьнем, адары сіламі, і – яна ажыве... І будзе красавацца, абмытая тваімі даждамі і асьветленая тваім сонцам, непадобная на ніводную кветку ва ўсім белым сьвеце. Тонкія пялёсткі яе – твае лёгкія, добрыя думкі, яе сьцябліна – твая сіла. Яна жыве сярод іншых кветак, таксама народжаных любоўю, якія таксама былі калісьці халодным камянём, а цяпер красуюць, і іх робіцца ўсё болей, і яны растуць, каб заняць сабою ўвесь сьвет, які яшчэ пакуль падобны да грубага валуна; і калі-небудзь гэты сьвет зробіцца велізарнай прыгожаю кветкай".

Гэтая канцэпцыя сапраўды адпавядае самой выставе: усюды дамінуе кветка. Яна па-рознаму прадстаўленая, але ва ўсім можна яе распазнаць. Мастак не абмежаваўся толькі апаленай глінай, ёсьць працы і з бэтону, і накіды з акварэлі. Гэта надае выставе свой уласны каларыт. Таксама было відавочна, што выстава мае яшчэ й выразна эратычнае адценьне. Як пазначана ў буклеце, некалькі твораў Андрэя Вераб'ёва з мастацкае акцыі "Успаміны Адама і Евы", што адбылася ў Менску ў 1995 годзе, прадстаўленыя й у нас. Зрэшты, сам мастак паведаміў, што ў Магілёў ён прывез творы, над якімі працаваў у апошнія некалькі гадоў, і канцэпцыя "кветкі" дастасоўваецца не да ўсіх прадстаўленых работ.

У залі можна было пабачыць даволі вядомых мастакоў Магілёўшчыны, якія не змаглі абмінуць культурную падзею. Простыя наведвальнікі казалі добрыя словы на адрас аўтара. Сам Андрэй лічыць сябе інструмэнтам для ўвасабленьня пластычных ідэяў. Па словах аўтара, працэс стварэньня ён параўноўвае зь небам і аблокамі, што праплываюць над ім. Дарэчы, кожны з твораў увасабляе ў сабе твар аўтара.

Выстава будзе працаваць да 15 красавіка. Наведайце яе, паважаныя чытачы. Упэўнены, што вы не пашкадуеце.

Дэяніс НОВІКАЎ

ШАХ МАТ КУТ

МІХАСЯ БУЛАВАЦКАГА

СУСТРЭЧА V

Ліст Вольгі Вусікавай, магчыма, яшчэ ў дарозе. Ці яна ўжо здалася? Пошта данесла нам толькі лісты лідэраў. Разьвязаньні абодвух правільныя, але Аляксей называе і аўтараў эцюдаў. Ці ён сам ведаў пра іх, ці вышукаў у літаратуры, – для нас гэта неістотна. Тое ж – і ў адносінах да разьвязаньняў. Завочныя турніры, конкурсы прадугледжваюць магчымасьць карыстацца літаратурай і парадамі іншых людзей. Гэта адказ на заўвагу Віктара.

А цяпер адказы да заданьняў.

Заданьне 5, эцюд першага з шахматных кампазытараў, заслужанага дзеяча мастацтваў РСФСР А.Троіцкага – так пазначана ў літаратуры, якой валодаем мы. А.Кіслоў называе іншае імя. Магчыма, ён мае рацыю і пазыцыя была вядомай і да Троіцкага. Тады мы просім паведаміць крыніцу, зь якой можна атрымаць такую інфармацыю. Пасьля чаго і налічым гэты бал.

Тут прапаноўвалася белым дасягнуць перамогі ў пазыцыі: K*e3*, B*e2* (белыя), K*h2*, П*h3* (чорныя). Адзінокі белы вершнік звычайна ня можа перамагчы, але тут дапамагае няўдалае разьмяшчэньне чорнага караля. Праўда, і яго трэба сумець скарыстаць: 1.K*f3*! K*h1*. 2.K*f2* K*h2*. 3.B*c3* K*h1*. 4.B*e4* K*h2*. 5.B*d2* K*h1*. 6.B*f1* (усё! Караля заціскае свая ж пешка – контра!) *h2*. 7.B*g3*Ч. Фарсіраваны шлях, увесь цымус якога ў першым ходзе караля.

Заданьне 6, эцюд В.Чэхавера. У пазыцыі: K*f7*, T*g7* (белыя), K*f1*, П*f2*, П*h5* (чорныя) белыя шукалі паратунку на нічыю. І зноў усё вырашаў першы крок белага караля: 1.K*g8*! (каб вызваліць прастору для туры) *h4* (інакш шахі і нападаньне на пешку *f*). 2.T*h7* *h3*. 3.T:*h3* K*g2*. 4.T*h7* *f1*Г. 5.T*g7*+ і чорны кароль ня можа ўратавацца ад шахаў туры, якую падтрымоўвае свой кароль.

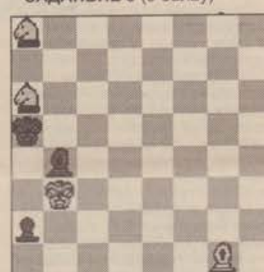
У выніку за гэтыя заданьні 10 балаў атрымоўвае В.Марчанка і 11 балаў – А.Кіслоў.

ЗАДАНЬНЕ 7 (4 балы)

Белыя: K*h6*, B*b8*, B*h1*, П*a4* (4).
Чорныя: K*h3*, П*a3* (2).

ЗАДАНЬНЕ 8 (5 балаў)

Белыя: K*b3*, A*g1*, B*a6*, B*a8* (4).
Чорныя: K*a5*, A*b4*, П*a2* (3).

У абедзьвюх пазыцыях белыя пры сваім ходзе перамагаюць.

Разьвязкі дасылаць да 11 красавіка на адрас: ***212030 Магілёў, а.с. 3***.

На ўсякі выпадак яшчэ раз беларускія назвы фігур: кароль (К), гетман (Г), тура (Т), афіцэр (А), вершнік (В), пешка (П).

ПАРАЗВАЖАЕМ?

Спачатку дапаможам першым вязьням караля годна выйсьці з сваіх сытуацый ("ТМ" № 10).

Праблема першага вязьня. Калі б абодва сьцьвярджэньні былі непраўдзівымі, тады ўзьнікала б немагчымая сытуацыя: прынцэсы там няма, але й тыгр ня можа сядзець у пакоі I, значыць пакой I пусты, але гэта супярэчыць умове заданьня. Калі ж абодва сьцьвярджэньні праўдзівыя, то трэба адчыняць дзьверы ў пакой II – там прынцэса.

Праблема другога вязьня крыху больш складаная. Калі ў першым пакоі прынцэса, тады таблічка на дзьвярах праўдзівая, адкуль ясна, што і ў другім пакоі прынцэса. Гэта азначае, што таблічка на яе дзьвярах непраўдзівая, і сытуацыя – супярэчлівая, г.зн. немагчымая. Калі ж у першым пакоі тыгр, тады таблічка на першых дзьвярах непраўдзівая. Але тыгр ня можа быць і ў другім пакоі, бо тады таблічка на дзьвярах другога пакоя павінна быць праўдзівай, а яна відавочна непраўдзівая. Значыць, у другім пакоі прынцэса, куды і павінен патрапіць разумны вязень.

Мы ня ведаем, ці змог хто-небудзь з нашых чытачоў не патрапіць у пашчу тыгру (мабыць, каб змаглі, то напісалі б; а так – царства ім нябеснае!). На ўсякі выпадак для іншых прапануем заданьне больш простае:

Вязьня падвялі да дзьвярэй двух пакояў. За кожнымі дзьвярыма можа быць або прынцэса, або тыгр (ня выключана, што ў абодвух пакоях тыгры ці ў абодвух пакоях прынцэсы, але апошняга ад каварнага караля чакаць, мабыць, ня трэба). На дзьвярах таблічкі з надпісамі:

I. Або ў гэтым пакоі тыгр, або прынцэса ў другім пакоі.

II. Прынцэса ў першым пакоі.

– Праўда тое, што напісана, ці не? – запытаўся вязень.

– Магчыма, усё праўда. А магчыма, усё няпраўда, – адказаў кароль.

Якія дзьверы трэба адчыніць вязьню?

Адрас для магчымых адказаў – той жа.

НАПРЫКАНЦЫ ТЫДНЯ

Учора ў Магілёве адбылося паседжаньне аблвыканкаму. Пакуль можам адзначыць толькі тое, што "нарадавая" актыўнасьць і напруга ў вобласьці відавочна растуць. Ды й начальства з сталіцы не дае спаць у шапку: "прэзыдэнцкая" вобласьць не дасягае вызначаных рубяжоў і валіць усе пляны. Хоць і стараецца як можа, каб узьняцца, падвысіць, дасягнуць. А што яшчэ могуць нашыя "кадры"?!

Тым жа днём кіраўнік Адміністрацыі спадар Мясьнікові́ч у родных сьценах правёў рэспубліканскую нараду з тымі, хто адказвае за работу зь лістамі і зваротамі грамадзянаў. Вось толькі невядома, якім чынам такая праца ацэньваецца: многа лістоў і зваротаў – гэта добра ці дрэнна? З вобласьці нашай, дарэчы, іх паменшыла ў параўнаньні з дзьвюма папярэднімі годам. Відаць, назьвярталіся грамадзяне.

Клюбныя работнікі цэнтралізаваных сыстэмаў (мы й ня ведалі, што ў нас такія ёсьць) ***сёньняшні дзень*** правядуць у Касьцюковічах, дзе для іх наладжваецца свая нарада. Яны будуць скардзіцца на бядотнасьць, а іх будуць заклікаць да актыўнага ўдзелу ў маючай адбыцца пасяўной кампаніі. Відавочна, што да непасрэднай вясковай працы іх прыцягнуць без усялякіх уговораў. Але яны спатрэбяцца яшчэ й для ўздыму напалу спаборніцтва і арганізацыі культуровага адпачынку працаўнікоў вёскі ў "гарачыя дні". Тут загадваць цяжэй, бо няма што даць на сустрэчныя просьбы.

У нядзелю, па першакрасавіцкай традыцыі, адзначаецца дзень гумару і сьмеху. Назаўтра ён павольна пяройдзе да сьвяткаваньня "Дня единения народов Белоруссии и России". Як гэта будзе адбывацца, нам невядома: выканкамаўскі тыднёвы плян асноўных мерапрыемстваў пра гэта нічога ня згадвае. Грамадзкія арганізацыі, што стаяць на зьяднаўчых пазыцыях, таксама не далі ніякай інфармацыі. Таму, як гаворыцца, разам будзем сачыць за рэклямай.

НАПРЫКАНЦЫ ТЫДНЯ

Рэдактар Генадзь СУДНІК

Аналітычна-інфармацыйная газэта, заснаваная Магілёўскай гарадзкой асацыяцыяй «КОЛА СЯБРОЎ».

Зарэгістраваная ў Дзяржкамітэце РБ па друку за № 831.

Штотыднёвік

АДРАС РЭДАКЦЫІ:

212030, г. Магілёў, вул. Першамайская, 6-22.

Тэлефон: 31-04-15,

Тэл./факс: 22-97-82,

E-mail: krug@user.unibel.by

Газэта надрукаваная афсэтным спосабам у Магілёўскай абласной друкарні імя Я.Свярдлова. Замова 12. Наклад 2000 асобнікаў.